

Hírforrás

PILISSZENTKERESZT KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATÁNAK HÍRLEVELE ♦ VI. ÉVFOLYAM / 2012. DECEMBER

Tartalom:

Hírek az ülésteremből	2.
Pilisszentkereszt aláírta a járási hivatalok kialakításáról szóló megállapodást	5.
Ki működtesse az iskolát?	6.
Adventi programok Pilisszentkereszten	6.
Megemlékezés az 1956-os forradalom és szabadságharc tiszteletére	7.
Idősek Napja	8.
A Pilisi Ciszterci Apátság Emléknapja	9.
A Szlovák önkormányzat hírei ...	10.
„Od Santova do Mlinkof...”	11.
Itt a csipkebogyó szüretének ideje!	12.
KOMPOSZTÁLJUNK	13.
Sport hírek	14.
Beszédnevelés otthon - természetesen	15.
Ölbey Irén	16.

Téli erdő a Pilisben

Fotó: Linkes Lilla

Ölbey Irén:

Advent

I.

Zihál a szél s megfagy a sóhaj,
a felhő fenn fehér hajóraj.

Könyörtelen, vad téli éjjel,
az út a messzeségbe vész el.

De lángruhában száll az angyal
s lila sugárral gyúl a hajnal.

Adventi hajnal, zeng és árad
a lélekből a tiszta bánat.

S a vágy zokog és zsolozsmázik,
s harsog az Isten trónusáig.

Sikolt a könnyes antifóna,
hogy jöjjön a szépséges óra,
a világra az Úr, az áldott,
harmatozza az igazságot,

táruljon ki a menny, a fénydús
s szülessék meg az áldott Jézus.

II.

Testvéreim, már itt az óra, keljetek fel!
Forduljatok az Úr felé hívó lélekkel.

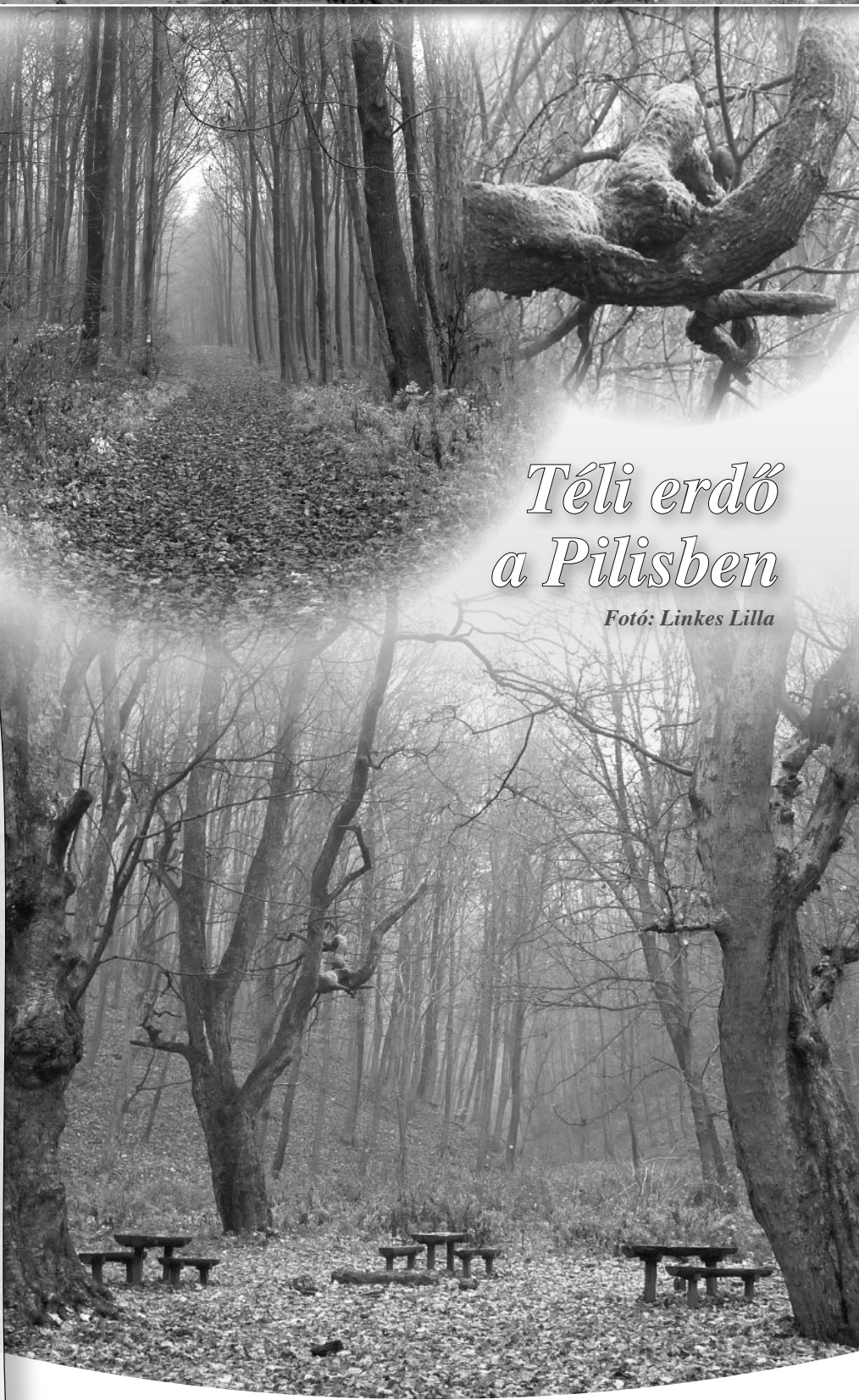
Már a kakas rikolt s a pirkadat, a hajnal
homlokotokon ragyog bíbor sugarakkal.

Most, most tárjátok ki szíveteket egészen,
ne éljeteq gyáván, kishitűséqben.

Közel az üdvösség. A vétkeq vesséteq le,
öltözzeteq világossáqba s erényekbe.

Az Úr Jézus Krisztust öltéteq magatokra,
mint tavasszal a fényt a kerteq rózsabokra.

Mint égboltot a tengerszem, Őt tükrözzéteq,
mert Ő a Szépség, Ő az Eszme s Ő a Lényeg.

Hírek az ülésteremből

12/2012. szeptember 13.
Képviselő-testületi ülés

A képviselő-testületi ülésről két képviselő, Fazekas László és Rusznyák igazoltan hiányoztak, így a jelenlévő öt képviselő döntött a napirendi pontok tárgyalása során.

Napirend előtt tette fel kérdéseit **Galó László** képviselő, melyekre a polgármester illetve a jegyző asszony válaszolt.

■ *Érdeklődnék, hogy az óvodai játszótér felújítás miért nem lett befejezve? Miért nem lett végrehajtva az a határozat, miszerint a Kft-nek ezt a nevelési év indulásáig rendbe kell hoznia?*

Polgármester: A Kft. működésében nehézségek adódtak. Minden képviselő előtt ismert tény hogy a Községi Ház büféje bérletének nagyobb bérleti díj tartozás miatt az ügyvezető a szerződést felmondta. Bírósági folyamat indult a büfé bérleti díjának behajtása végett. Ez a jelentős összeg a Kft. költségvetéséből jelenleg hiányzik. Az idei évi útkarbantartásokra, melyet Kft. a héten tudott befejezni, murvás útjaink rossz állapota miatt a tervezettnél többet kellett költenie, így ez a többlet is hiányzik a költségvetéséből. Ez az oka annak, hogy elmaradt az óvodai játszótér további tervezett fejlesztése. A játszótér ilyen állapotban is rendben van, befejezett és használja is az óvoda.

■ *A közösségi játszótér nyitása és zárása megoldódott-e?*

Polgármester: Megoldódott, egyik munkásunk végzi a feladatot.

■ *Érdeklődnék, hogy a Saubermacher Bicske Kft. által történt túlszámlázást tudtuk-e már érvényesíteni, kaptunk vissza a kifizetett összegből?*

Polgármester: Igen, tudtuk érvényesíteni a reklamációnkat. A következő számlákból levonásra kerültek a túlszámlázott kifizetések.

■ *Az adótartozók listájának nyilvánosságra hozatala mikor történik meg?*

Jegyző: Április óta 1 fővel működik az adóhatóság. Ez a magyarázat a késedelemre. A lista nyilvánosságra hozatala az októberi zárást követően megtörténik. (A lista a Polgármesteri Hivatalban lett kifüggesztve, ott tekinthető meg október 28-ától. – a szerkesztők)

■ *A vagyonnyilatkozatokkal mi a helyzet? Mert tudommal vagy meg kell semmisíteni, vagy vissza kell adni őket.*

Jegyző: A vagyonnyilatkozatokat a hivatalban őrizzuk, az előírásoknak megfelelően megsemmisítjük.

■ *A Klastrom környékén rengetegen járnak autóval a forráshoz. A Duna-Ipoly Nemzeti Parknak a területén tilos a gépjármű forgalom. Mit teszünk ez ügyben?*

Jegyző: Már többször tájékoztattuk a rendőrséget, hogy ott mi zajlik, és jeleztük a környezetvédelmi hatóságoknak is. A terület nem a miénk, de a tulajdonos is tud arról, hogy ott mi zajlik.

■ *Az új SZMSZ szerint a honlapon fent kell lennie az előterjesztéseknek. Ez miért nem történt még meg?*

Jegyző: A hivatalból az idei évben az amúgy is kis létszámból három fő távozott. Az egyik adósunk a járási hivatalba lett kiemelve és átirányítva szabálysértési ügyintézőnek, a szervezési ügyintézőnk Budapestre költözött, és egy pénzügyesünk a versenyszférába helyezkedett el. Köztük volt az a kollega is, aki a honlap feltöltésével foglalkozott. Az elmaradást pótoljuk.

A közterületi kutatát még mindig használják üzleti tevékenységhez történő vízvételre is.

Jegyző: A műszaki ügyintéző már vizsgálja, hogy mekkora beruházást jelentene a pilisszentkereszti két közkút, és a dobogókői közkút ivókútra történő átalakítása. Több árajánlat bekérése folyamatban van.

■ *Látom, hogy a közösségellenes magatartásokról szóló rendelettervezet már tartalmazza a közterületen történő alkoholfogyasztást, ezt meg kell akadályozni, és ugyanez a helyzet az ócskavas kereskedőkkel is.*

Jegyző: Ezt a kérdést a születendő csend-rendeletünk fogja szabályozni.

A következő hozzászólásaim nem kérdések, csupán javaslatok. Mint azt már mondtam, javaslom, hogy a képviselő-testület üléséről készült hanganyag a honlapra kerüljön fel; továbbá a Forrás utca Fő útra történő csatlakozásánál szükség lenne egy forgalmi túlkörre, mert beláthatatlan a kereszteződés, és balesetveszélyes.

Javaslom, hogy idén az idők világnapjához közeli időpontban, ne adventben legyen megtartva az idők napja.

Polgármester: Ez utóbbi ügyben már szoltam a szociális ügyintézőnek, hogy a szociális bizottság a Községi Ház igazgatónjével egyeztetve tegye meg javaslatát októberi eleji időpontra vonatkozóan. (Az idők napja október 14-én került megrendezésre, melyről külön cikkben számolunk be. – a szerkesztők)

Ezek után került sor a testületi ülés napirendi pontjainak a megtárgyalására.

■ „A temető használatára vonatkozó megállapodás és a rendelettervezet előkészítése” című napirend során a képviselők először megismerhették a meghívottként jelenlévő Szalay Zoltán plébános úr által, a temető tulajdonosának, a Római Katolikus Egyháznak és egyháztanácsának véleményét és álláspontját, majd rövid vita után úgy határoztak, hogy a testület a megállapodás tervezetét és a rendelettervezetét egy informális ülés keretén belül dolgozza ki, melynek végleges anyagát a polgármester a képviselő-testület elé terjeszti.

■ A képviselő-testület egyhangúan fogadta el az önkormányzat 2012. évi költségvetésének féléves teljesítéséről szóló beszámolót. A beszámolót előzőleg a Pénzügyi Bizottság is megtárgyalta és elfogadásra javasolta, akárcsak az önkormányzat könyvvizsgálója, aki szerint hiteles képet nyújt a beszámoló.

■ Ugyancsak öt igen szavazattal fogadta el a testület az önkormányzat 2012. évi költségvetéséről szóló, 5/2012. (II.29.) önkormányzati rendeletének III. sz. módosítását. A módosítás belső átcsoportosításokat és előirányzatok módosítását (nemzetiségi önkormányzatok pénzmaradványa, közfoglalkoztatottak állami támogatása, logopédiai normatíva, napközi önkormányzati támogatása) tartalmazta. Előzőleg szintén tárgyalta a Pénzügyi Bizottság és elfogadásra javasolta, akárcsak az önkormányzat könyvvizsgálója.

■ A „Beszámoló az Általános Iskola 2011/2012-es tanévben folytatott tevékenységéről, az oktatás helyzetéről. Az általános iskolával kapcsolatos döntések meghozatala.” című napirendnél a testület a beszámolót nem tárgyalta (majd a következő ülésén fogja) viszont vita alakult ki arra vonatkozóan, hogy az általános iskola működtetését 2013. január 1-től az államtól képes vagy nem képes átvállalni az önkormányzat. Erről szeptember 30-ig kell szándéknyilatkozatot beadnia a testületnek (a határidő november 15-ére módosult, és szándéknyilatkozat helyett kérelmet lehet benyújtani – a szerkesztők). A polgármester javaslatát, hogy egy későbbi rendkívüli ülésen hozza meg döntését a testület a jelenlévő képviselők többsége nem támogatta, és három igen szavazattal a következőket fogadta el: Pilisszentkereszt Község Önkormányzatának képviselő-testülete jelen határozatával az alábbi szándéknyilatkozat tartalmával egyetért, és annak megtételére hatalmazza fel a polgármestert:

„Szándéknyilatkozat 3000 fő lakosság számára meg nem haladó önkormányzat részéről, a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (Nkt.) 97. § (24) bekezdés a) pontja alapján Pilisszentkereszt Község Önkormányzata képviselőtestületen nyilatkozik, hogy az Nkt. 74. § (5) bekezdésében foglaltak alapján az önkormányzat illetékességi területén lévő, saját tulajdonában álló valamennyi, az állami intézményfenntartó központ által fenntartott köznevelési intézmény feladatainak ellátását szolgáló ingó és ingatlan vagyon Nkt. 76. §-a szerinti működtetését képes vállalni.”

A Képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy az Állami Intézményfenntartó

Központot e döntésről értesítse. *(Az iskola működtetésének átvállalásáról külön cikkben ír a polgármester – a szerkesztők)*

■ A képviselő-testület elfogadta a Pilisszentkereszti Szlovák Nemzetiségi Óvoda 2011/2012-es nevelési évének tevékenységéről, az óvodai ellátás helyzetéről szóló beszámolóját *(a beszámoló a honlapon megtekinthető – a szerkesztők)*.

■ A Községi Házban található üzlethelyiség hasznosítására kiírt pályázat jelentkező hiánya miatt sikertelen volt, ezért a pályázat újbóli kiírására volt szükség. Egyhangú döntésével a képviselő-testület a pályázati kiírás tervezet módosítására az alábbi javaslatokat tette:

Az önkormányzat 90/2011. sz. önkormányzati határozatában megjelölt minimális bérleti díjakat szabályozó határozat módosítása szükséges, melyben az 50 négyzetméter feletti üzletekre vonatkozóan egységes bérleti díj minimum kerüljön megjelölésre 60 ezer forint + ÁFA/hó értékben. Az üzlethelyiségre vonatkozó nyitvatartási idő a kiírás része legyen. A hasznosítási cél ne legyen benne meghatározva. A bírálati szempontok átdolgozása szükséges pontozásos rendszerben.

■ Négy igen szavazattal Pilisszentkereszt község képviselő-testülete a tiltott közösségellenes magatartásokról szóló önkormányzati rendelet-tervezetét 30 napra társadalmi egyeztetésre bocsátotta, egyben felkérte a jegyzőt arra, hogy két napon belül gondoskodjék a tervezet honlapon történő megjelenéséről. A tervezetbe nagyrészt a szabálysértési törvény változása miatt az önkormányzati rendeletekből kikerülő szabálysértési rendelkezések kerültek.

■ A képviselő-testület tulajdonosi jogaival élve, határozatában szólította fel az 1452 hrsz-ú önkormányzat közútra engedély nélkül felépített melléképület tulajdonosát az engedély nélkül felépített melléképület elbontására.

13/2012. szeptember 25. Rendkívüli képviselő-testületi ülés

Pilisszentkereszt Község Önkormányzatának képviselő-testülete módosította a 90/2011. sz. önkormányzati határozatát az alábbiak szerint:

„Pilisszentkereszt Község Önkormányzat képviselő-testülete a tulajdonában álló nem lakás céljára szolgáló helyiségek és földterületek tekintetében 2012. szeptember 25-től az alábbi bérleti díj minimumot állapítja meg: – nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérleti díja 1200,- Ft/nm/hó, 50 négyzetméter feletti nem lakásra szolgáló helyiségek minimális bérleti díja 60 000,- Ft/hó” A határozat egyéb rendelkezései változatlan tartalommal érvényben maradtak.

■ A képviselő-testület a Községi ház és Könyvtár épületében található üzlethelyi-

ség nyitva tartási idejét az alábbiak szerint szabályozta: A környék lakóit zavaró tevékenységekre (vendéglátás, teherszállítás, stb.) a bérlemény nyitvatartási idejét az önkormányzat a Községi Ház és Könyvtár nyitva tartásához igazítva az alábbiak szerint állapította meg: hétfőtől – szombatiig: 7.00 – 21.30 óráig, vasárnap: 10.00 – 21.30 óráig.

A testület elfogadta azt a javaslatot is, mely szerint a pályázat elbírálásánál, bírálati szempontként az ajánlati ár mellett, 40 %-os súlyszámmal jelenjen meg a hasznosítás célja is.

■ A képviselő-testület a Községi ház és Könyvtár épületében található üzlethelyiség hasznosítási pályázati kiírását a módosításokkal elfogadta, egyben felhatalmazta a polgármestert, hogy a pályázati kiírást az önkormányzat hirdetőtábláján és honlapján a döntést követő napon közzé tegye. *(Az új kiírásra, melynek beadási határideje november 15-e volt, egy pályázat érkezett, melyet a testület lapzártá után bírált el. – a szerkesztők)*

■ A képviselő-testület két, önkormányzati ingatlanok közé bekelődő, a Forrás utca folytatásában található külterületi (egyenként kb. 200 m² nagyságú) ingatlanra (016/3 és 016/4 hrsz-ú) vonatkozóan határozott úgy, hogy élve törvény adta jogával (a termőföldről szóló 1994. évi LV. törvény 10. §-a, továbbá a 2010. évi LXXVI. törvény vonatkozó rendelkezései) bejelenti elővásárlási szándékát. A testület felkérte a polgármestert, hogy a határozatnak megfelelően nyújtsa be a szükséges nyilatkozatot az illetékes hatósághoz.

14/2012. október 10. Rendkívüli képviselő-testületi ülés

■ Pilisszentkereszt Község Önkormányzat Képviselő-testülete a járási (fővárosi kerületi) hivatalok kialakításáról szóló megállapodást elfogadta, és felhatalmazta a polgármestert, hogy a Pest Megyei Kormányhivatal és Pilisszentkereszt Község Önkormányzata között kötendő, a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 218/2012. (VIII.13.) Kormányrendelet melléklete alapján a járási (fővárosi kerületi) hivatalok kialakításáról szóló megállapodást aláírja *(A megállapodásról és annak október 12-én történt aláírásáról külön írásban tudósítunk. – a szerkesztők)*.

15/2012. október 18. Képviselő-testületi ülés

A képviselő-testületi ülésen jelenlévő 6 képviselő 6 napirendi pontot tárgyalta meg, dr. Horváth Sándor képviselő igazoltan hiányzott. Napirend előtt a képviselők elfogadták a polgármester lejárt határidejű határozatokról szóló beszámolóját, valamint meg-

hallgatták a különböző képviselői bejelentéseket és kérdéseket és az arra adott polgármesteri vagy jegyzői válaszokat.

■ A képviselő-testület elfogadta a Pilisszentkereszti Szlovák Nemzetiségi Általános Iskola 2011/2012. tanévben folytatott tevékenységéről szóló beszámolót.

■ A testület tájékoztatást kapott az általános iskola 2013. évi működését érintő, az Országgyűlés által szeptember 24-én elfogadott törvényi változásokról. E szerint október 31-éig nyújthat be kérelmet az önkormányzatunk az iskola működtetésének átvállalása ügyében. A képviselő-testület úgy döntött, hogy a kérelem benyújtásának kérdését október 30-ára összehívandó rendkívüli testületi ülésen, valamint azt megelőzően egy Pénzügyi Bizottsági ülésen tárgyalja meg.

■ A képviselő-testület a „Duna-Vértes Köze Regionális Hulladékgazdálkodási Program” című pályázat dokumentációjának benyújtásához szükséges döntések meghozatala című előterjesztést megtárgyalta, és alábbi határozatot hozta:

Pilisszentkereszt Község Önkormányzat képviselő-testülete a KEOP-1.1.1./09-11 (rég. KEOP-2009-1.1.1.) konstrukció pályázati kiírásai alapján, mint a Duna-Vértes Köze Regionális Hulladékgazdálkodási Társulás (székhely: 2800 Tatabánya, Fő tér 6.) tagönkormányzata kinyilvánítja, hogy a KEOP-1.1.1./09-11 (rég. KEOP-2009-1.1.1.) konstrukcióra benyújtandó, „Duna-Vértes Köze Regionális Hulladékgazdálkodási Program” című projekt részeként elkészült megvalósíthatósági tanulmányban, az üzemeltetési koncepció alátámasztásához nyújtott, és a tanulmányban feltüntetett adatok, információk a valóságnak megfelelnek továbbá a bemutatott üzemeltetési koncepciót, díjpolitikát, díjképzést megismerte, és annak betartását a támogatás visszafizetésének terhe mellett vállalja a projekt befejezését követő minimum öt évig.

A képviselő-testület felhatalmazta a polgármestert a határozat tartalmának megfelelő, a pályázathoz szükséges két nyilatkozat megtételére.

■ A képviselő-testület 5 igen szavazattal fogadta el „A kirívóan közösségellenes magatartásokról, valamint a magatartás elkövetőjével szembeni pénzbírság kiszabásának szabályairól” szóló rendeletét. A rendelettervezet 30 napos társadalmi véleményeztetése során észrevétel nem érkezett. Az elfogadott rendelet 2013. január 1-jén lép hatályba.

■ A képviselő-testület 20 napos társadalmi egyeztetésre bocsátotta „A temetőkről és a temetkezésekről” szóló önkormányzati rendelettervezetét. Megtárgyalta a katolikus egyházzal kötendő „Kegyeleti közszolgáltatási megállapodás” tervezetét is. Mindkét tervezetet előzetesen megtárgyalta az egyháztanács is.

■ A képviselő-testület a Téri Ödön sétány 41. szám alatti ingatlanra kiírt hasznosítási pályázatot eredményesen lezárta. A beérkezett két érvényes ajánlat közül az Erdei Wellness Kft. ajánlatát támogatta, aki ajánlatában vállalta a nevezett ingatlan kibérlését a pályázati felhívásnak megfelelően. Az ajánlattétel összege: 3.355,- Ft/m² + ÁFA / hó. A képviselő-testület felhatalmazta a Pilisi Klastrom Nonprofit Kft. ügyvezetőjét, hogy a pályázati kiírásnak megfelelő szerződést a pályázóval az ajánlatnak megfelelően megkösse.

A napirendek lezárása után a polgármester tájékoztatta a testület tagjait, hogy a Dobogókő Egyesület ügyvezetői délelőtt megkelesték. Tárgyaltak egy novemberi időpontban Dobogókőn tartandó falugyűlésről, melynek témája az Egyesület által korábban jelzett problémák, valamint Dobogókő működésének egyéb problémái lennének. A polgármester teljes körű tájékoztatást ígért Dobogókő működésével kapcsolatban. Aznap 14 aláírást tartalmazó ív is érkezett a hivatalba, melyben az aláíró dobogókői lakosok falugyűlés összehívását kérték a polgármestertől Dobogókő különválása, új település alakítása tárgyában. A képviselő-testület a tájékoztatás után határozatban döntött arról, hogy november 10-én 10.00 órára *(ez később az egyesület vezetői kérésére november 24-ére módosult – a szerkesztők)* településrészi tanácskozást hirdet meg Dobogókő üdülőterület működésének és helyzetének értékelése céljából. A tanácskozás helyszíne a Walden Hotel.

A testület tagjai egyetértettek azzal is, hogy a Pilisi Ciszterci Apátság emléknapja november 17-én, az Ölbey Irén emléknap pedig december 14-én legyen megtartva.

16/2012. október 30.

Rendkívüli képviselő-testületi ülés

A képviselőtestületi ülés eredetileg az iskola működtetésének átvállalása kérdésének lezárása ügyében lett betervezve, azonban a kérelem beadásának határidejét november 15-ére változtatták meg, így annak végső megtárgyalását és a döntést a testület is ehhez igazította. A megjelent 6 képviselő így csak két napirendet tárgyal.

■ Mivel a Községi Ház büféjének legutóbbi pályázati kiírása pályázat nem érkezett, így az eredménytelen lett. A képviselő-testület döntött arról, hogy a pályázatot új határidővel (november 15.) ismét meghirdeti.

■ A képviselő-testület elfogadta az Önkormányzat 2013. évi belső ellenőrzési tervét. A terv tartalmazza a nemzeti önkormányzatok gazdálkodásának, az önkormányzat és a hivatal vagyongazdálkodásának, valamint a Kft. és az önkormányzat közszolgáltatási szerződésének ellenőrzését.

17/2012. november 13.

Rendkívüli képviselő-testületi ülés

A testületi ülésen valamennyi képviselő részt vett.

■ Név szerinti szavazással döntött a testület az általános iskola működésének 2013. január 1-jétől történő átvállalása kérdésében. 5 igen szavazattal, Jánzszi István alpolgármester és Galó László képviselő nemleges szavazata mellett, visszavonta az e tárgyban szeptember 13-án hozott határozatát és úgy határozott, hogy nem nyújt be kérelmet az általános iskola 2013. január 1-jétől történő üzemeltetésének átvállalása érdekében.

■ A kistérség 2012. december 31-ei megszűnésével kapcsolatosan fogadott el több határozatot a képviselő-testület. A kistérségi tanács döntései csak a tagönkormányzatok képviselő-testületeinek a döntésével válnak jogerőssé. A képviselő-testület:

■ Támogatja, hogy a Dunakanyari és Pilisi Önkormányzatok Többcélú Kistérségi Társulása és annak munkaszervezete a kistérségi iroda 2012. december 31. napján jogutód nélkül szűnjön meg.

■ Úgy dönt, hogy nem kíván részt venni a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat fenntartására és működtetésére létrehozandó szentendrei intézményfenntartó társulásban.

■ Úgy dönt, hogy a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat fenntartását továbbra is mikrotérségi társulás útján, Pomázi székhellyel kívánja továbbműködtetni. A képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatnak 2013. január 1-ét követően is önkormányzati intézményfenntartó mikrotérségi társulásban történő fenntartása érdekében a szükséges egyeztetéseket folytassa le és annak eredményét, továbbá a társulási megállapodást elfogadás céljából terjessze a képviselő-testület elé.

■ Felkéri a jegyzőt, hogy a Polgármesteri Hivatal iktatórendszerének beszerzéséhez és a kistérségi e-közigazgatás elemeinek kiváltásához a szükséges intézkedéseket tegye meg, a költségeket a 2013. évi költségvetésbe tervezze be, és a bevezetésre kerülő iktatórendszeréről, valamint a migrálás ütemezéséről szóló tájékoztatást 2012. november 30-ig küldje meg a kistérségi irodavezető részére.

■ Támogatja, hogy a Dunakanyari és Pilisi Önkormányzatok Többcélú Kistérségi vagyoniának felosztása az alábbi elvek és fontossági sorrend szerint történjen:

A létrehozandó Járási Kormányhivatal felszereléséhez szükséges bútorok és informatikai hardver- és szoftver eszközök a Járási Kormányhivatal részére kerülnek átadásra, azzal, hogy a kistérségi települések által a Járási Kormányhivatalnak átadott 16 betöl-

tetlen álláshelyhez tartozó 16 munkaállomást a Kistérségi Iroda biztosítja.

Azok a vagyonelemek, melyek jelenleg is valamely tagönkormányzat birtokában vannak, azok az adott tagönkormányzat tulajdonába kerülnek.

A nem hardvereszközökhöz köthető szellemi termékekkel kapcsolatos felhasználói jogokat valamennyi társult tag megszerzi.

A maradék vagyon elemei a legmagasabb összegű árat kínáló tulajdonába kerülnek.

■ A képviselő-testület:

Támogatja, hogy a DPÖTKT-nál fennmaradó pénzeszköz-állomány a 2012. január elsején a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala honlapján elérhető nyilvános lakosságszám adatok alapján történő lakosságszám arányosan kerüljön felosztásra.

Az 1. pontban foglalt összeg megfizetésének feltételeként nyilatkozik, hogy a DPÖTKT 2012. december 31-ig terjedő időszakra vonatkozóan keletkező kötelezettségeiért a többi tagönkormányzattal együttesen, a Magyar Köztársaság Polgári Törvénykönyvéről szóló 1959. évi IV. törvény 334. § (1) bekezdés szerint lakosságszám arányosan felel.

■ képviselő-testület támogatja, a DPÖTKT Társulási Tanácsának alábbi döntéseit, miszerint:

Visegrád Város Önkormányzatát az „Iskolabusz” projekttel kapcsolatos feladatokat és jogosultságokat 2013. január 1-jétől ellátja. Pomáz Város Önkormányzata DPÖTKT-nak Csobánka Község Önkormányzata elleni pénzügyi követelése behajtására irányuló peres és egyéb eljárásokkal kapcsolatos feladatok megrendelése és a feladatok elvégzésének ellenőrzése során a DPÖTKT perbeli jogutódjaként eljárjon sikerdjé fejében.

Felkéri a Pilisi Zöldút Konzorcium többi tagját a Pilisi Zöldút projekttel kapcsolatos, a DPÖTKT-t terhelő feladatok ellátására és jogosultságainak gyakorlására 2013. január 1-től, melyhez a 2012. december 31-én képződött tartalékból fedezetet biztosít. Felkéri a Kistérségi Irodavezetőt, hogy a támogatóval a megváltozott körülményekre tekintettel új megállapodást készítsen elő a projekt fenntartási kötelezettségekről.

Az elfogadott rendeletek megtekinthetők a www.pilisszentkereszt.hu honlapon az **Önkormányzat/Hatályos rendeletek/2007-től** menüpont alatt, az elfogadott határozatok az **Önkormányzat/ Testületi ülések/Határozatok** menüpont alatt, a társadalmi vitára bocsátott rendelet-tervezetek az **Önkormányzat/Társadalmi vitára bocsátott rendelet-tervezetek** menüpont alatt, a tájékoztatók, beszámolók az **Önkormányzat/Tájékoztatók, beszámolók** menüpont alatt.

Lendvai József
polgármester

Pilisszentkereszt aláírta a járási hivatalok kialakításáról szóló megállapodást

A járási hivatal kialakítását 2012. október 12-én pénteken 14 órakor a Városháza Dísztermében szentesítették kézjegyükkel a térség polgármesterei és a Pest Megyei Kormányhivatal kormány megbízottja, Tarnai Richárd.

A járások kialakítása Pilisszentkereszt, és a térségi települések számára is komoly egyeztetéseket igényelt. Az elmúlt hónapok megfeszített munkájának eredményeképpen került sor az említett fenti napon, 14

órákor a járási rendszer kialakításával összefüggő megállapodás aláírására.

Az eseményen a vendégeket Dietz Ferenc, Szentendre polgármestere majd Tarnai Richárd és Hadházy Sándor országgyűlési képviselő köszöntötte. Ezt követően írták alá ünnepélyesen a jelenlévők a járási megállapodást.

A járások kialakításának elveiről és az előkészítés feladatairól tavaly szeptember 1-jén döntött a kormány, 2013 januárjától országsszerte 175 járási hivatal kezd meg működését. A nagyobb településeken ügyintézésre a járási hivatalok részeként működő, hétfőtől péntekig 8 órától 20 óráig nyitva tartó kormányablakokban lesz lehetőség. Pest megyében 33 kormányablak lesz.

A járások lényege, hogy a bürokratikus ügyek intézése miatt, minél kevesebb kelljen utazni. A szentendrei járási hivatal

illetékességi területe: Budakalász, Csobánka, Dunabogdány, Kisoroszi, Leányfalu, Pilisszentkereszt, Pilisszentlászló, Pomáz, Pócsmegyer, Szentendre, Szigetmonostor, Tahitótfalu, Visegrád. A települések felsorolásából kiderül, hogy ezen járás esetében a terület megegyezik az évvégén megszűnő kistérségi területtel.

A Járási Hivatal helyileg Szentendrén, a Dunakorzó 18. szám alatti ingatlanban kerül kialakítása, ahol most a kistérségi iroda is működik.

A járási hivatali intézmények - központok, kirendeltségek, kormányablakok, ügysegédek - lehetővé teszik, hogy mindenki lakóhelyén, vagy ahhoz közel kaphasson magas szintű államigazgatási szolgáltatást. Pilisszentkereszt járási ügysegéd segíti majd ügyfelek kiszolgálását.

Polgármesteri hivatal

A megállapodás aláírása a Városháza Dísztermében

Közlemény!

A Helyi Erdőbirtokosság Társulat (népi nevén – Úrbéresek) közlik a tagsággal, és a falu nyilvánosságával, hogy a hazai törvények szerint tíz éve törvényesen újjászerveződött egyesület, az örökölt tulajdonában, ellen érdekű gazdálkodók támadják. A több emberöltő előtt magunk ültette erdőt a Pilisi Parkerdő Zrt. (Visegrádi központja) pártlami módszereket is megszegyenítő módon el akarja orozni a közösségtől. A Pilisi Parkerdő Zrt. vadgazdálkodása teljesen lehetetlenné teszi a községet körülvevő mezőgazdasági területek használatát, jogos élvezetét. A társulat vezetése közli tagságával, hogy a helyi önkormányzattal összefogva, igazában bízva nem hagyja „elzabrálni” jogos örökséget, melyet ősei verejtékes munkával ápoltak és gondoztak. Bánk Bán és Tiborc földjén úgy látszik, még nem érződik a „Tiborcok igaza a gaz merániakkal”, szemben. Még az a gondolat is ide tolul, amikor a Forrás utcai kertek veteményeseit dézsmáló vadak kártevéséről hallunk. „Jó földjeinkből vadászni berket csinálnak.” Van egy tót-szlovák mondás „El len ber Panye ti danye vsak prijde rátnie.” szabad fordításban: Csak szedd úr az adót, majd jó az elszámolás!

*Jogos igazához, jussához ragaszkodó
Pilisszentkereszt Erdőbirtokosság
választott elnöke*

Ki működtesse az iskolát?

2011 év végén a parlament elfogadta a nemzeti köznevelésről szóló törvényt, melyben rendelkezett a 2013. január 1-jétől az állami intézményfenntartó központ fenntartásába kerülő köznevelési intézmények feladatainak ellátását szolgáló ingó és ingatlan vagyon működtetésének kérdéseiről is.

A mi esetünkben ez mit jelent? A 3000 fő alatti települések esetében az állam nemcsak az iskola fenntartását (pedagógusok bére, szakmai munka egyéb költségei) vállalja, hanem az intézmény működtetését (rezsiköltség, dologi kiadások, a működtetés személyi költségei) is. Természetesen a feladat átvállalása az eddig is erre a célra szolgáló források elvonásával jár. Számokban mit jelent ez? Iskolánk fenntartása és működtetése 2011-ben 65.397.600 Ft-ba került, melyből 47.733.000 Ft a pedagógusok bére és járulékai, 4.704.600 Ft a technikai személyzet bére és járulékai, 7.960.000 Ft dologi kiadások és 5.000.000 Ft szolgáltatási díj (fűtés, világítás) voltak. Ha az elvégzett feladat oldaláról nézzük, akkor a kb. 65 millió forintból kb. 50 millió forintba került az iskola fenntartása és kb. 15 millió forintba az üzemeltetése. Miből tudtuk ezt fedezni? A normatív támogatások összege 24.118.000 Ft-ot, az intézmény saját bevétele (pályázatok) 2.277.000 Ft-ot tett ki, ezt egészítette ki az önkormányzat a saját bevételeiből (átengedett központi adók és helyi adó bevételek) 39.002.600 Ft-tal.

A feladat átvállalása kapcsán a központi költségvetés 2013-ban magába szippantja a normatív támogatások összegét, valamint az átengedett központi adókból a gépjárműadó 60 %-át (a mi esetünkben 9.900.000 Ft) és a személyi jövedelemadó eddig helyben maradt 8 %-át (30.605.000 Ft). Egy kis matematika, de látszik, hogy ez nagyjából az az összeg (sőt kicsivel több is), mint amivel az önkormányzat eddig a saját bevételeiből hozzájárult az iskola fenntartásához és üzemeltetéséhez.

Tehát az állam fenntartja és üzemelteti az iskolát az elvont pénzek felhasználásával.

Van lehetőség azonban kérvényezni azt, hogy mindezek ellenére az önkormányzat saját forrásai terhére biztosítsa a köznevelési feladat ellátásához szükséges tárgyi feltételeket, továbbá az ingó és ingatlan vagyon működtetésével összefüggő személyi feltételeket, ha a működtetéssel járó kötelezettségek teljesítéséhez szükséges gazdasági és jövedelemtermelő képességgel rendelkezik és ezt az érintett köznevelési intézmény működtetési adataira és a működtetéshez rendelkezésére álló bevételeire vonatkozó adatszolgáltatással igazolja. Ha az

adatszolgáltatás nem vagy csak részben támasztja alá a működtetési képesség meglétét, a települési önkormányzat kérelme elutasításra kerül. Mit jelent tehát a működtetés átvállalása az államtól? Egyszerűen azt, hogy az önkormányzat fizeti gázt, a villanyt, a karbantartásokat és a takarítást, vagyis az erre elvont pénzeket még egyszer kifizeti. És mit kap cserébe? Semmi pluszt, a működtetés vállalásával sem lesznek az érintett önkormányzatnak fenntartói jogai és kötelezettségei, továbbá a működtetéshez nem igényelhet központi költségvetési hozzájárulást vagy támogatást, azt teljes mértékben saját forrásai terhére köteles biztosítani. Ezek után számomra ez, a többség számára bonyolultnak tűnő matematikai érvrendszer leegyszerűsíthető a következő két esetre és kérdésekre adott válaszokra. Amennyiben önkormányzatunk következő évi költségvetése rendelkezik legalább 15 millió többlettel, Ön ezt mire használná? Kifizetné belőle az iskola működtetését (bár ezt az állam megteszi kérés nélkül az elvont pénzekből), vagy az önkormányzat egyéb feladatainak ellátására fordítaná, netalántán fejlesztésre? Ha nem áll rendelkezésre ez a pénz, növelné a helyi adót vagy hitelt venne fel erre a célra? Bár ez utóbbit az állam nem is engedné. Számomra a kérdésekre adott válasz egyértelmű. És Ön számára? Még egy kérdés, amire hónapok óta nem kaptam választ a működés átvállalása mellett kardoskodóktól. Kinek jó az, ha az állam helyett mi fizetjük a gázt és a villanyt? Szerintem egyedül az államnak, az odajáró gyerekeknek mindegy. Ha már a fenntartásba az önkormányzat nem szólhat bele, engedjük meg azt is, hogy hadd fizesse az üzemeltetését az állam, ha már így akarta. Az iskola ettől még pilisszentkereszti, hiszen itt van, és a többségében pilisszentkereszti tanári kar a pilisszentkereszti gyerekeket tanítja. Az oktatás színvonala nem attól függ, hogy ki fizeti a számlákat, hanem a vezetőség és a pedagógusok szakmai tudásától, felelősségérzetétől és lelkiismeretességétől.

(A képviselő testület 2012. november 13-i ülésén úgy döntött, hogy nem kívánja az iskola működtetését az államtól átvállalni.)

Lendvai József
polgármester

Adventi programok Pilisszentkereszten

December 1. 13.00 – 15.00
(Adventi koszorúkészítés) hittan

Helyszín: Kántorház

December 2. 18.15
Misztrál koncert
Helyszín: Templom

December 8. 16.30
Adventi játszóház
Helyszín: Régi Szlovák Ház

December 9.
15.00 Adventi készülődés
(felsős hittan)
16.00 Adventi készülődés
(alsós hittan)
Helyszín: Kántorház

December 8. 15.00
Szenségimádás,
Szűz Mária
Szeplőtelen fogantatás ünnepe
Helyszín: Templom

December 9. 09.00-13.00
Adventi Kézműves vásár
Helyszín: Emlékpark

December 9. 17.00
Szent Miklós várása
(gyerek szentmise)

December 13. 10.00
Nagyapám Betleheme
(Los Andinos előadása)
Helyszín: Közösségi Ház

December 14. 18.30
Ölbey Irén emléknep
Helyszín: Közösségi Ház

December 14-17.ig:
Mesés advent „Baba varázs” kiállítás
Helyszín: Kántorház

December 21. 17.30
Gyertyagyújtás

December 23.
Templomdíszítés

December 24.
13.00 Gyerekek Jézuska várása
24.00 Éjféli mise

December 25.
Ünnepi szentmise 08.00, 10.00

December 26.
Ünnepi szentmise 08.00, 10.00

December 31.
08.00, 18.00 Hálaadó szentmise

Megemlékezés az 1956-os forradalom és szabadságharc tiszteletére

Az 1956-os forradalom és szabadságharc tiszteletére rendezett megemlékezésünket október 23-án 18.30 órakor tartottuk az Emlékparkban. Az ünnepi műsorban közreműködött a Községi Ház Színjátszóköre és a Magyar Honvédség Altiszti Akadémia Fúvós Zenekara (szerkesztő).

**Lendvai József polgármester
ünnepi beszéde:**

– „Mester, mi az önzetlenség? – kérdezte egy fiatalember az általa nagyon tisztelt szerzetest.
– Nézz ki az ablakon – szólt az öreg.
– Mit látsz?
– Egy asszonyt látok a gyermekével, egy kocsit, amit két ló húz és egy földművest, aki a piac felé tart.
– Rendben, most nézz bele a tükörbe. Most mondd meg, mit látsz?
– Mit kellene látnom, Mester? Természetesen magamat látom.
– Gondold meg: az ablak üvegből készült és a tükör is üvegből van. Elegendő egy vékony ezüstréteg az üveg mögé és az ember már csak magát látja.

*Bruno Ferrero: Ami fontos a rózsá c.
könyvéből: Az önzés*

**Tisztelt Ünneplő Község,
Kedves Barátaim!**

1956. október 23. emléke úgy él mindannyiunk szívében, mint az önzetlenség nagy ünnepe. Tudjuk, hogy azt, hogy mi ma egy szabadnak mondott Magyarországon élhetünk, azt nagyon nagy mértékben köszönhetjük azoknak a hősöknek, akik azon a nagyszerű öszön hatalmasat fordítottak hazánk sorsán.

Emberi életünk nagy csodája, hogy közösségekbe születünk bele. Ezek között kiemelkedő helyet foglal el családunk, iskolánk, baráti körünk, de az egyik legnagyobb hatást gyakorolja ránk, hogy milyen országba, melyik nép fiai vagy leányai sorába születünk bele. Mit jelent ez a közösségi lét, dimenzió minden ember számára? Azt, hogy azzal az alapvető tapasztalattal indulunk el ebben a világban, hogy nem vagyunk egyedül! Ez egyrészt jelenti azt, hogy fájdalmainkban, küzdelmeinkben, gyengeségeinkben számíthatunk a többi ember vigasztalására, segítségére; vagy csak egyszerűen megérezhetjük, hogy mellettünk állnak. Ugyanakkor mindenki részéről komoly alkalmazkodást, sokszor lemondást, odafigyelést kíván az emberi

társadalomban elfoglalt helyünk. Olyanok vagyunk együtt, mint egy hatalmas kórus és zenekar: a különféle hangszerek, dallamok, szólamok közösen mutatkoznak meg, minden szereplő együtt játszik és dalol; ami pedig így együtt eljut a többiekhez: egy csodálatos harmónia, mely az összhangban hozza össze a különféle hangzásokat, a közös ritmus segítségével és a karmester irányítása alatt.

Ilyen képet mutatott a mi kis magyar hazánk éppen ötvenhat évvel ezelőtt, a II. világháború befejezése után egy évtized múltán. Átélték az itt élők az újjáépítés súlyos terhét, ugyanakkor egy rövid, a demokrácia irányába tett kísérlet után megtapasztalták a rákosi rendszer minden szörnyűségét. És akkor a történelem egyik legnagyobb lehetőségét kapta meg ez a nemzet, amikor éppen az egyéni önzés legyőzésével, az összefogással, végre kimerte mondani, hogy a saját szabadságának az építését szeretné választani, a nemzeti önrendelkezés útján akar haladni.

Hogyan élték meg ezeket a nem mindennapi órákat a hétköznapi résztvevők? Biztosan mindenki kicsit másként, a maga vérmérsékletének, hangulatának megfelelően, a maga és családja szociális körülményeitől befolyásoltan. De a beszámolók között az, hogy nagyon sokan azt érezték október utolsó napjaiban: ünnep van! Ünnep, mert minden más, mint ahogy eddig megszokták. Az emberek odafigyelnek egymásra, a kölcsönös segítségnyújtás természetes, hogy jó itt élni, mert a szabadság élménye egészen új módon köt bennünket össze és ennek segítségével túlléphetünk magunkon.

És ez az új élmény mélyen belevésődött egy egész generáció szívébe. Így amikor a láncotlank és fegyverek segítségével a Szovjet Birodalom eltaposta a magyar nép álmait, amikor sajnos többen az akkor élők közül árulók lettek és kiszolgálóivá váltak

egy velejéig hazug rendszernek, akkor az otthon újra és újra felidézett '56-os történetek, emlékek segítségével fennmaradt a remény, hogy majd újra éledhetnek azok a napok, amikor a sorsunk jobbra fordul.

És itt érkezünk el jelen világunk és életünk nagy kérdéséhez. Miközben ma büszkén és örömmel üljük meg ezt az évfordulót, tudunk-e méltóan felmutatni a régiek emlékét köszöntve? Falunk közössége előtt ma jó alkalom mindnyájunknak megnézni: ha kitekintünk a magunkon kívül levő világra, akkor tényleg az ablakon át nézünk-e, vagy csak egy tükröt tartva csupán önmagunkat vesszük észre? Sokat panaszkodunk, ilyen és olyan a világ, ezért gonosz a többi ember... De milyen az a világ, amit én építek? Tudok-e túl látni önmagamon, ki tudom-e az ezüstsíkot szedni az üveg alól, hogy újra meglássam a másik embert?

Emlékezzünk tisztelettel 1956 sok száz mártírjára is a mai napon, akik akár a megtorló sortűzek, kivégzések, börtönben átélt kínzások után adták életüket a hazáért, az önzetlenség teljességét megvalósítva, önön-magukról lemondva, fejezve be földi pályafutásukat. Legyenek ők igazán példaképek számunkra, nézzünk az ő tiszta tekintetükbe és induljunk el az önzetlenség útján! Gondolataimat Sík Sándor papköltőnk csodálatos soraival zárom, a Törvényről, mely meg kell, hogy határozza életünket:

Csak a halál vár, mondd, a csatán?

Az ítélet már írva áll fölöttünk?

Rabszolga sandít zsold és konc után,

Mi a mártírok magvából születtünk!

Patkány fusson, ha sülyled a hajó,

De én legyek a földelén utolsó:

Égre-sikoltó, végső rádió!

És az óceán legyen a koporsóm.

Nem a halál a legnagyobb erős,

Meghalni jobb, mint hullamódra élni!

Lélek törvénye: harcol, aki hős,

És alkot, aki férfi.

Ez a törvény, és nincs tovább.

Tesszem a magamét. És ez a minden.

Lesz ami lesz. Esnek csodák.

És él az Isten.

Éljen a Magyar Szabadság, Éljen a Haza!

Sík Sándor:

Törvény c. vers egy részlete

Idősek Napja

2012. október 14-én a Községi Házban

Október elsején az Idősek Világnapját ünnepeljük. Ez az ünnep az idősekről szól. 70-80 évet megélni, átélni nem kis dolog. Az idős embereket tisztelnünk kell. Tiszteletünk magában foglalja elfogadásukat, támogatásukat, szeretetünket és annak érzését, hogy értékeljük őket. A fiatal nemzedék az elődök által megal-

kotott világba születik bele. Munkánkat az elődök eredményeire építve végezzük. Életünk akkor tekinthető értékesnek, ha az idő előrehaladtával saját utódainknak értékesebb világot, példát tudunk átadni. Mindennapi munkánkhoz az elődök nyújtotta mintából meríthetünk hitet, erőt, bátorságot. Az idei évben is sokan eljöttek az

október 14-én megrendezett idősök napi délutánra.

Az iskolások műsora mellett a Pávakör, a Pilis Néptáncgyűttes, a Pilisszentkeresztért Kulturális Egyesület szórakoztatta az időseket. A Noszty fiúk Pilisszántóról régi slágerekkel járultak hozzá a jó hangulathoz.

Berényi Ildikó

Lendvai József polgármester köszöntője:

Nehéz megtalálni a szavakat...

Mert a szavak, ha szívvel is szólnak, a nyelv előtt mely kimondja őket feltolulnak, és egy szó van mi köré tolongva odagyűlnek. Sokkal egyszerűbb volna ezért – a férfakkal kezdet fogni, a hölgyeket arcon, vagy homlokon csókolni és kimondani azt az egy szót: köszönöm! Köszönöm mindenki helyett, a gyermek, az unoka, a társ és ismerős, a szomszéd és barát, a falu minden lakója helyett. Köszönöm az elmúlt több, mint 70 év minden szeretetét, fáradságát, gondoskodását, küzdelmét és örömet. Ne-

héz megtalálni a szavakat. Mert a szavak hosszan szólnak, mégis sok mindent elhallgatnak, és ha ugyanazok is minden fülhöz máshogy jutnak el és azokban másképp csengnek. Sokkal egyszerűbb volna, mindenkinek egyenként mélyen a szemébe nézni. Szemük csillogásából vagy szomorú homályából egy együtt érző szempillantás alatt kiolvasni a több mint 70 év minden bűját, baját, örömet és bánatát. Nehéz megtalálni a szavakat. Mert előjönnek a szavak melyek sokszor már elcsépezték, megszokottá váltak és sok mindenre nincs is megfelelő szó. Sokkal egyszerűbb volna megfogni mindenki kezét, megsimogatni érdes tenyerét, ráncos kézfejét és nem szólni. Egyetlen simítással e l m o n d a n i mindent, mi a szívben van s mely némán is

eljut a másik szívhez. Nehéz megtalálni a szavakat. Mert van, amikor a szavak már nem érnek semmit, de egy kézszorítás, egy csók, egy pillantás, egy simogatás minden szónál többet ér. És van amikor már ezeket sem adhatjuk, mert itt hagyott minket a papa, a mama, a szomszéd a jó barát. Az utánuk hagyott ürességben a szavak amúgy is üresen konganak és csak a lélek újtára tett szavak, az ima szavai jutnak el hozzájuk teremtnék által. És a mécses lángja mely feléjük a mi szempillantásunk, csókunk és kézszorításunk. Ez után a pillanat után pedig különösen nehéz megtalálni a szavakat, melyeket nem is keresek tovább, hiszen a szavak mesterei, a költők verseikben, a dalírók dalaikban szépen mondattá formálták őket. Sík Sándor versével kívánom, hogy fogadják szeretettel az Önök számára készített kis ünnepi műsorunkat és szolid vacsoránkat.

Sík Sándor: A legszebb művészet

A legszebb művészet tudod mi, Derült szívvel megöregedni.
Pihenni, hol tenni vágyol, Szó nélkül túrni, ha van, ki vádol.
Nem lenni bús, reményevesztett, Csendben viselni el a keresztet,
Irigység nélkül nézni végig Mások erős, tevékeny éltit.
Kezed letenni ölbe S hagyni, hogy gondod más viselje.
Ahol segíteni tudtál régen, Bevallani nyugodtan, szépen,
Hogy erre most már nincs erőd. Nem vagy olyan, mint azelőtt.

S járni amellet szép vidáman, Istentől rád szabott igában.
De ezt a békét honnan vesszük?
Onnan, ha ezt erősen hisszük, Hogy teher, amit vinni kell,
Az égi honra készit fel.
Ez csak a végső simítás. A régi szíven, semmi más.
Ez old fel minden köteléket. Ha a világ még fogja téged.
Az Úr nem szűnik meg tanítani, Ezért kell sok harcot vívni,
Idősen is, míg csendesen a szív az Úrban megpihen és kész vagy
az Ő kezéből venni, hogy minden Ő - S te sem vagy semmi.
S akkor lelked kegyelmes atyja. A legszebb munkát is megadja.
Kezed imára kulcsolod - ez mindennél dicsőbb dolog.
Áldást kérsz szeretteidre - Körülötted nagyra és kicsinyre.
S ha majd munkád betellett, S a végső óra elközelgett,
Engedsz az égi szent hívásnak, Enyém vagy, jöjj, el nem bocsájtalak.

Legidősebb nő: Smetana Mártonné
Urbanics Rozália

Legidősebb férfi: Majnics József
50 éves házassági évfordulójukat ünnepelte:
Papucsek Róza – Mikusik Kálmán

Támogatók:

- Gyógyszertár: Tompa Istvánné ■ CBA élelmiszer bolt
- Bugas Bt.: ifj. Fuhl Attila ■ Hermina virágbolt
- Mi családunk Bt. ■ Cukrászda: Papucsek Lászlóné
- Emma vendéglő ■ Diószegi Gábor

Segítők:

- Önkormányzat képviselői – Német Önkormányzat
- Önkormányzat dolgozói, közmunkásai ■ Óvoda konyhai dolgozói
- Lendvai Józsefné, Galóné Oláh Katalin, Urbanics Jánosné, Cserni Istvánné, Sipos Edit, Sisa Ferencné

A PILISI CISZTERCI APÁTSÁG EMLÉKNAPJA

November 17-én komoly szakmai és civil érdeklődés kísérte az Önkormányzat által szervezett eseményt.

A résztvevők a falu kialakult hagyományának megfelelően először III. Béla király szobra előtt tisztelegtek. Dr. Horváth Sándor képviselő megemlékező beszédében kiemelte, hogy III. Béla uralkodása hazánk történetének fényes időszaka volt. Hangsúlyozta, hogy III. Béla egyértelműen a ciszterci rend legnagyobb hazai patrónusa, és a pilisi apátságot is ő alapította. Emiatt az itt élőknek különös okuk van az emlékezésre és tisztelésre, és kötelességünk, hogy ne hagyjuk sem feledni, sem elveszni azt, amit a nagy király alkotott.

A megemlékezést követő konferencia témája a pilisszentkereszti Klostrom jövője és a Gertrúd királyné elleni merénylet közelgő évfordulója volt.

Dr. Legeza László „A pilisi királyné-gyilkossági és történelmi következményei” című előadása a merényletvezető körülmények és a következmények tényszerű ismertetése mellett rávilágított többek között olyan, sokak által nem ismert tényekre is, hogy Gertrúd egyenesági leszármazottai között leánya, Szent Erzsébet mellett további öt szentté, vagy boldoggá avatott személyt találhatunk, egyik testvére pedig Szent Hedvig volt. Az előadás és az azt követő későbbi hozzászólások kicsit árnyaltabbá tették azt a képet, melyet elsősorban Katona József drámája alapján őrzünk az 1213-ban meggyilkolt királynéről.

Dr. Takács Imre, az Iparművészeti Múzeum főigazgatója a Klostrom lehetséges jövőjéről tartott vitaindító előadást. Az előadó, aki művészettörténészként évtizedek óta fáradozik a páratlan leletanyag megmentésén, rávilágított arra a szomorú tényre, hogy a jelenlegi állapotban a természet és a vandál kezek pusztítása jóvátehetetlen károkat okoz. Mivel pénzügyi források hiányában a sokunk által vágyott és megálmodott rekonstrukciónak rövid távon nincs realitása, olyan megoldást kell keresni, ami a romok megőrzését és a páratlan történelmi emlék kulturált, rendezett körülmények közti méltó

bemutatását egyaránt lehetővé teszi. Az előadó franciaországi kolostor-romoknál megvalósított példákat mutatott be.

Felkért hozzászólóként Dr. Kálnoki-Gyöngyössy Márton megyei múzeumigazgató „Gondolatok a pilisi romok jövőjéről” címmel tartott előadást. Megerősítette, hogy a romok rohamosan pusztulnak, emellett arra is rámutatott, hogy a templom melletti épületben őrzött kőfaragványok sincsenek biztonságban, ezért ezek múzeumba szállítása megkezdődött. Tájékoztatta a hallgatókat, hogy a Pest Megyei Múzeumok Igazgatósága a Pilisben található romok üzemeltetését át kívánja venni, és Pilisi Ciszterci Apátsággal kapcsolatban rövid-, közép- és hosszútávú elemeket tartalmazó koncepciót dolgoztak ki.

Az előadáshoz kapcsolódó önkormányzati és civil hozzászólások alapján megvalósítható célkitűzéseként a következők fogalmazódtak meg:

– Az üzemeltetési feladatok hivatalos átvétele után megtörténik a terület bekerítése, őrzése, kertészeti rendezése és a romkonzerválás. A klostromkertben megmaradna, erősödni az a kulturális funkció, ami az elmúlt években sikeres és igényes rendezvényekben nyilvánult meg. A 2013-ban Szentendrén sorra kerülő nagyszabású konferencia és Bánk Bán előadás szervezése kapcsán Pilisszentkeresztet, mint lehetséges kiegészítő helyszínt számításba veszik.

– A jelenleg barakkban őrzött kőfaragványok nagyobb része a Ferenczy Múzeumban méltó körülmények között lesz megtekinthető, Pilisszentkereszten egy kis lapidárium felépítésére kerül sor.

– A 800. évforduló kapcsán 2013-ban – kegyeleti okból is – történjen meg Gertrudis királyné „újratemetése” az eredeti helyszínen, tehát a pilisi apátság területén.

Civil szervezetek és magánszemélyek kezdeményezik a megvalósulást segítő és forrásteremtő alapítvány, valamint támogató baráti kör létrehozását.

Dr. Horváth Sándor
képviseelő, SZPKE elnök

„Sérelmek a pszichiátrián”

Ha Önnel vagy ismerőseivel, hozzátartozóival pszichiátriai kezelése során visszaélést követtek el, illetve ha tudomása van ilyen esetről (jogtalan beszállítás, szexuális zaklatás, bántalmazás, gyógyszer túladagolás stb.), írja meg panaszát a következő címre, vagy hívja az alábbi telefonszámot:

Állampolgári Bizottság
az Emberi Jogokért Alapítvány
Cím: 1461 Budapest, Pf.: 182.
Telefon: 06 (1) 342-63-55,
06-70-330-5384
E-mail: info@cchr.hu
Weboldal: www.emberijogok.hu
Minden információt
bizalmasan kezelünk!

Felhívás!

Pszichiátriai szerek viselkedési problémákra?

Ha gyermeke „tanulási problémára” vagy „viselkedési rendellenességre” miatt pszichiátriai szert szed, és úgy érzi, hogy a gyermek állapota semmit sem változott vagy rosszabbodott emiatt, keresse az Állampolgári Bizottság az Emberi Jogokért Alapítványt. Az alapítványtól ingyenes tájékoztató kiadvány is kérhető a hiperaktivitás témájában.

Cím: 1461 Budapest, Pf.: 182.
Telefon: 06 (1) 342-63-55,
06-70-330-5384
E-mail: info@cchr.hu
Weboldal: www.emberijogok.hu
Minden információt
bizalmasan kezelünk!”

Hirdessen lapunkban olcsóbban!

Apróhirdetés 20 szóig	500 Ft
1/16 oldal – A/8	750 Ft
1/8 oldal – A/7	1400 Ft
1/4 oldal – A/6	2 800 Ft
1/2 oldal – A/5	5 600 Ft
1/1 oldal – A/4	11 000 Ft

Hirdetését minden hónap 15-ig küldheti el a „nonprofit pilisi klostrom” pilisiklastromkft@gmail.com címre.

A Szlovák önkormányzat hírei

Robert Fico s Viktorom Orbánom spoločne otvorili náš nový slovenský dom – Stredisko pilíšťských Slovákov

Predseda vlád SR a Maďarska Robert Fico a Viktor Orbán 2. októbra 2012 v Mlynkoch spolu odovzdali do užívania Stredisko pilíšťských Slovákov.

„Ak existuje obojstranná dobrá vôľa a záujem, sme schopní riešiť aj citlivé, či problematické otázky.“

Predseda vlády SR Robert Fico spolu s maďarským premiérom Viktorom Orbánom 2. októbra 2012 slávnostne otvorili u nás, v Mlynkoch novú budovu slovenského domu – Strediska pilíšťských Slovákov. V prejave po prestrihnutí pásky slovenský premiér vyzdvihol význam tohto dňa pre Slovákov žijúcich v našom regióne a celom Maďarsku, ktorí – ako povedal – dom dostávajú darom od slovenskej a maďarskej vlády. „Tento dom je predovšetkým dôkazom toho, že ak existuje obojstranná dobrá vôľa a záujem, sme schopní riešiť aj citlivé, či problematické otázky,“ zdôraznil Fico, podľa ktorého si slovenská menšina v Maďarsku zaslúži zvýšenú pozornosť zo strany Slovenska. „Je to klenot, ktorý si chceme uchovať, lebo je neoddeliteľnou súčasťou našej vlastnej národnej identity,“ dodal predseda slovenskej vlády.

Predseda maďarskej vlády konštatoval, že pred desiatimi rokmi bolo ekonomicky Slovensko ešte za Maďarskom. V súčasnosti je však pred ním, aj keď rovnako na neho dolieha ťarcha európskej krízy. „Ak by som mal pomenovať krajinu a premiéra, ktorí sa najlepšie pasujú s krízou, musel by som Slovensko a Roberta Fica zaradiť na prvé miesto,“ zdôraznil Orbán. „Som hrdý na to, že v Maďarsku teraz mladí aj starí spievajú takto po slovensky,“ vyhlásil Orbán po kultúrnom predstavení, ktoré pre oboch premiérov pripravili Slováci z Mlynkov. Ako doplnil, v Maďarsku neexistujú veľké veci, ktoré by sa zrodili bez boja. „Je to všade a vždy, ale, bohužiaľ, nemáme ani nádej, že by sme sa toho zbavili,“ žartoval Orbán. Maďarský premiér podotkol, že vo vzťahoch medzi Maďarskom a Slovenskom existujú otvorené

otázky a názorové rozdiely. Spoločné hospodárske úspechy sú však podľa jeho názoru dobrým základom k tomu, aby sa podarilo vyriešiť množstvo spoločných ťažkých problémov. Slovákom žijúcim v Maďarsku a návštevníkom zo Slovenska zaželel veľa radosť z novootvoreného domu Slovákov.

Vlastníkom nehnuteľnosti a prevádzkovateľom Strediska pilíšťských Slovákov je Celostátna slovenská samospráva v Maďarsku, spoluužívateľ objektu budú aj miestne organizácie pilíšťských Slovákov.

(tasr / sita / oslovma.hu)

Robert Fico és Orbán Viktor közösen nyitották meg új Szlovák Házunkat – a Pilisi Szlovákok Regionális Központját

Szlovákia és Magyarország miniszterelnökei 2012. október 2-án átadták a Pilisi Szlovákok Regionális Központját

„Amennyiben mindkét oldalon létezik jóakarát és közös érdek, az érzékeny és problematikus kérdéseket is meg tudjuk oldani.“

A Szlovák Köztársaság kormányának miniszterelnöke, Robert Fico, Orbán Viktor, magyar miniszterelnökkel közösen nyitották meg 2012. október 2-án, Pilisszentkereszten az új Szlovák Ház épületét – a Pilisi Szlovákok Regionális Központját. A szlovák miniszterelnök, a szalag átvágása után kiemelte milyen nagy jelentősége van ennek a napnak, a régióban és egész Magyarországon élő szlovákok számára – amint mondta – a házat a magyar és a szlovák kormánytól kapják ajándékba. „Ez a ház mindenekelőtt annak a bizonyítéka, hogy amennyiben mindkét oldalon létezik jóakarát és közös érdek, az érzékeny és problematikus kérdéseket is meg tudjuk oldani.“ – hangsúlyozta R. Fico, aki szerint a Magyarországon élő szlovák kisebbség megérdemli Szlovákia kiemelt figyelmét. „Ez egy kincs, amit meg szeretnénk őrizni, mert nemzeti identitásunk elválaszthatatlan részét képezi“ – tette hozzá a szlovák miniszterelnök.

A magyar kormány miniszterelnöke konstatálta, hogy tíz évvel ezelőtt Szlovákia gazdasága még Magyarország mögött volt,

ma viszont előttünk jár, annak ellenére, hogy a gazdasági krízis őt is ugyanúgy sújtja. „Ha ki kellene emelnem egy országot és egy miniszterelnököt, akik a legjobban küzdenek a gazdasági krízissel, Szlovákiát és Robert Fico-t az első helyen kellene említenem.“ – hangsúlyozta Orbán Viktor. „Büszke vagyok arra, hogy Magyarországon ma így énekelnek szlovákul a fiatalok és az idősek“ – jelentette ki Orbán Viktor a kulturális műsor után, amelyet a pilisszentkereszten élő szlovák lakosok állítottak össze a két miniszterelnök részére. Elmondta, hogy Magyarországon nem léteznek nagy dolgok, amelyek harc nélkül születtek volna. „Ez mindig és mindenütt így van, de, sajnos, esélyünk sincs arra, hogy ez megszűnjön“ – viccelődött Orbán Viktor. A magyar miniszterelnök megemlítette azt is, hogy Magyarország és Szlovákia között léteznek még nyitott kérdések és eltérő nézetek. A közös gazdasági eredmények azonban, véleménye szerint, jó alapot szolgáltathatnak ahhoz, hogy több közös komoly problémát is sikerüljön megoldani. A Magyarországon élő szlovákoknak és a Szlovákiából érkező vendégeknek azt kívánta, hogy sok örömet leljenek az újonnan megnyitott Szlovák Házban.

A Pilisi Szlovákok Regionális Központjának tulajdonosa és fenntartója az Országos Szlovák Önkormányzat, de a létesítményt a helyi és a pilisi szlovák szervezetek is használhatják.

(tasr / sita / oslovma.hu)

Čo čakalo Fica s Orbánom v Mlynkoch: Pálenka, svätená voda a torta

Robert Fico sa od Slovákov žijúcich v Maďarsku dočkal „ostrého“ privítania pálenkou, ale aj jeho obľúbených ľudoviek. Z darčiekov si do Bratislavy odniesol víno na dobrú náladu, tortu v tvare slovenského domu nechal v Mlynkoch, vraj nech si pochutia domáci. – Slovenské stredisko posvätil kňaz. „Posväťte aj nás, nech sa nám darí,“ požiadal Fico. Kňaz tak urobil. Od predsedníčky Slovenskej samosprávy v Mlynkoch Marty Demjénovej dostal exkluzívne víno, z ktorého existuje iba 20 fliaš a je na ňom napísané, že je určené na dobrú náladu Roberta Fica. Ďalšia obyvateľka mu zase upiekla tortu v tvare Slovenského domu v Mlynkoch. „Vino si odnesiem, ale z torty sa ponúknete vy, keď

tak si kúsok zoberiem,” povedal premiér, ktorý si nakoniec s veselými obyvatelmi zapieval aj ľudovky.

(cas.sk)

**Ami Robert Fico-t
és Orbán Viktort várta:
pálinka, szenteltvíz és torta**

Robert Ficót a Magyarországon élő szlovákok „erős” pálinkával és kedves népdalokkal fogadták. Az ajándékok közül a bort elvitte magával Pozsonyba, hogy jobb kedve legyen, a Szlovák Ház formájú tortát pedig Pilisszentkeresztben hagyta, hogy a háziak meg tudják kóstolni. A szlovák központot a pap is megszentelte. „Szenteljen meg bennünket is, hogy jól alakuljanak a dolgaink” – kérte meg a papot Fico. A pap eleget is tett a kérésnek. A Pilisszentkereszt Szlovák Önkormányzat elnökétől, Demjén Mártától, egy olyan exkluzív bort kapott, amelyből már csak 20 palack létezik, a palakon lévő felirat pedig azt tudatja a tulajdonosával, hogy a bor azért készült, hogy Robert Fico jobb kedvre derüljön tőle. A falu egyik lakója (Fuhl Ildikó) egy Szlovák Ház formájú tortát sütött. „A bort hazaviszem, de a tortát kóstolják meg Önök. Esetleg egy szeletet én is megkóstolok” – mondta a miniszterelnök, aki a végén néhány vidám népdalt is elénekelt a résztvevőkkel.

(cas.sk)

„Od Santova do Mlinkof...” Pilisi szlovák népdalok jubileumi lemezbemutató-koncertje Pilisszentkeresztben

Szeptember 7-én kora este a pilisszentkereszt-i Községi Házban nagy volt a forgatag. Nem csupán a községből és a szélesebb környékről érkeztek ide a pilisi szlovák népdalok kedvelői, de a messzi Dabas-Sáriból is.

A Zahučali hory („Felzúgtak az erdők”) c. helyi szlovák népdalokat tartalmazó kötet kiadásának 30. évfordulója alkalmából a Pilis Néptáncgyűttes Szlovák Énekara és a Pilisi Trió által megjelentetett CD lemez ünnepélyes bemutatója zajlott itt a PILISSZENTKERESZTI-ÉRT KULTURÁLIS EGYESÜLET (Kultúrny spolok pre Mlynky) kezdeményezése nyomán. A hanghordozó 34 pilisszentkereszt-i szlovák népdalt tartalmaz **Gregor Papuček** költő és publicista terjedelmes kötetéből, melyben 316 dal szerepel kottával együtt. A terem az utolsó helyig megtelt. A bemutatón résztvevő az említett kötet szerzője is, egy asztalnál ülve két valamikori informátorával, a 82 éves **Glück Rudolf** és a 90 esztendő **Majnics Józseff**el. Eredetileg huszonegyen voltak, ma már csak ketten élnek közülük. A rendezvényt megtisztelte jelenlétével az Országos Szlovák Önkormányzat (OSZÖ) elnöke, **Fuzik János** és a helyi polgármester, **Lendvai József**. A színpadon gyönyörű népviseletben sorakoztak fel a Pilis Néptáncgyűttes tagjai, a Pilisi Trió (**Cserni Melinda**, **Galda Tímea** és a csoport vezetője, **Galda Leven-**

te), valamint a Kóborzengő Zenekar. A jobb oldalon ült pilisi népviseletben az est moderátora, az OSZÖ Szlovák Közművelődési Központjának igazgatónöje, **Dr. Király Katalin**, aki egyébként G. Papuček egyik valamikori adatközlőjének, **Király Istvánnak** az unokája. Galda Levente szeretettel köszöntötte a megjelenteket, és az énekesek munkájának, valamint a Pilisszentkeresztért Kulturális Egyesület céljainak tömör ismertetése után átadta a szót Fuzik Jánosnak. AZ OSZÖ elnöke visszaemlékezett azokra az időkre, amikor még kezdőként dolgozott a nemzetiségi területen. Már akkor felfigyelt Gregor Papuček tevékenységére, aki akkor még csak gyűjtötte a később megjelent „Zahučali hory” kötet gazdag népdalanyagát. A projekt sikeres lett, a könyv szép kivitelezésben látott napvilágot. Megöröklítésre kerültek benne az adatközlők is. Megnézni az ő fényképeiket és elolvasni néhány történetet az életükből izgalmas betekintést nyújt a község lakóinak régebbi, tradicionális életmódjába. Az OSZÖ elnöke a jelenlevőknek kellemes estét és jó szórakozást kívánt, majd megkezdődött a nagyszabású koncert.

A moderátor elénekelt a török időkből fennmaradt egyedülálló „*Sed'el vazeň, sed'el, sed'em'dsát'ňed'el...*” igen szomorú balladát. Ezután elmondta, hogy a pilisi szlovákok különlegességéről tanúskodik az a tény is, hogy nagyszabán maradtak fenn körükben ősrégi balladák. Az ünnepektől könyvben 40 lett belőlük közölve. Az énekesek a kék könyvvel a kezükben a „*Špidóňe, Špidóňe, zahrádka zelená...*” szomorú balladával lepték meg a közönséget. Annyira meghatóan énekeltek több szólamban, hogy szinte libabőrös lett tőle a hallgatóság. A moderátortól sok érdekességet tudhatott meg a közönség a pilisi népdalokról: miről énekelnek gyakrabban és miről kevésbé, vagy hogy a „*Stavaju kresári murárom lešeň...*” népdal kevésbé ismert a Pilisben is, míg Magyarországon többi részében a szlovákok ezt a dalt egyáltalán nem ismerik.

Ezután **Gaján Vilmos**, aki mindent gyűjt, ami Pilisszentkereszttel kapcsolatos, helyi lakosok, elmúlt idők szereplőinek korabeli képeit vetítette le, például azokból az időkből is, amikor a háború után 153 lakos kitelepült Szlovákiába. Közben felhangzott a szívet szaggató dal: „*Tam v tem našém hájku krásne je, / tam d'e voda hučí v doliňe... Zbohom ostaň o'ec, matka, sestra, brat, / zbohom ostaň*

Dolnozemský pohár – győzelemmel

Idén először vehettünk részt 2012. november 2-4-ig a MASZFISZ (Magyarországi Szlovák Fiatalok Szövetsége) által megrendezésre kerülő Dolnozemský pohár (Alföldi kupa) foci tornán. A rendezvény lényege, hogy összehozza a szlovák fiatalokat és szép emlékeket adjon nekik.

Pénteken 10 órakor indultunk Békéscsabára, ahol a Dolnozemský pohár megrendezésre került. Délután 4 órakor érkezünk. Gyönyörű hely Békéscsaba, csak hiányoltuk a pilisi hegyeket. Szokatlan volt számunkra, hogy messzire lehetett ellátni, és persze az is, hogy a város lakóinak nagy része biciklivel jár. 5 órakor átvehettük a szállást a kollégiumban, majd beregisztáltuk magunkat a rendezvényre. Este 9 óráig szabad foglalkozás volt. 9 órakor visszamentünk a szállásra, az ebédlőben megvacsoráztunk, miközben elmondták a másnapi foci sorsolását és programját. Este

sétáltunk a békéscsabai éjszakában. Másnap korán keltünk. A foci reggel 7 órakor kezdődött. Délután 3 órakor játszottuk az utolsó meccsünket, természetesen a döntőt, amelyet megnyertünk, idegfejesítő izgalmak közepette, hetesekkel. A foci után részt vettünk a MASZFISZ közgyűlésén, ahol megválasztották az elnököt, Kiszely Andrást, illetve a 3 alelnököt, és elfogadtuk a MASZFISZ alapszabályát. Este szlovák bálon vettünk részt, ahol finom vacsorát kaptunk, és nagyot táncoltunk a helyi szlovák lányokkal. Vasárnap korán reggel indultunk haza. Összességében nagyon jól éreztük magunkat. Szeretnénk megköszönni a MASZFISZ-nak és a Pilisszentkereszt-i Szlovák Önkormányzatnak, hogy támogattak bennünket.

Mikusik Bálint
Gratulálunk fiúk!

mój najmilši kamarád! / Já t'a zaňehávám, vác sa ňevrát'ím, / a k domovu lásku ňikdáj ňestrat'ím.“ Ezzel a dallal búcsúztak az akkor útnak indulók. Én csak azt teszem hozzá, hogy így tulajdonképpen önmagukhoz találták meg az utat, megmentették a jövő nemzedékeit a teljes nyelv- és saját identitásuk elvesztésétől. Vagyis: valamit valamiért.

Ezután következtek a betyár-, bor- és katonadalok, valamint a verbunkosok. A kar vezetője elénekelt a „*Zhora chlapci, zhora!*“-t, majd ketten előadták a „*Ked' nás odbírali g vojenskému stavu...*“ c. dalt, végül az énekkar pergősen, katonásan elénekelt a „*Rúžemberská kasárenka*“ c. menetelő dalt. Az ember szinte kedvet kapott bevonulni katonának.

A műsor végére maradtak a szerelmes dalok; ezekből van a legtöbb, a kötetben összesen 93. Király Katalin szépen felvezette őket: elmondta, hogy a legősibb énekeknek mágikus-rituális jellegük volt, kisebb hangszín terjedelem és kötetlenebb forma jellemzi őket, a pilisszentkereszti dalok azonban – még ha esetükben is találkoznak néha mágikus elemekkel –, már kivételesen fejletten többszólamúak, melyek különféleképpen alakultak a megörökölt hagyományokra alapozva. A Pilis Néptáncgyűttes Szlovák Kórusának énekesei nyomban tanúságot tettek erről többszólamú énekek előadásával (*Žalo d'ifča, žalo trávu; Ej, jačmeň, jačmeň; Lúčeňí, lúčeňí; Stojí hruška v poli stb.*), és ha mindez nem lett volna elég meggyőző, a stafétát átvette a messze földön híres és elismert Pilisi Trió, amely előadta a program egyik zárószámát, a „*Ťichá noc, tmavá noc krásna je...*“ c. dalt. A közönség vastapsa az elismerés őszinte és megérdemelt megnyilvánulása volt.

Végezetül Király Katalin felinvitálta a színpadra a jubiláló, 30 éves „Zahučali hory“ kötet szerzőjét, e sorok íróját, hogy szóljon néhány szót a jelenlevőkhez. Noshát, az ember zavarában nehezen mond el mindent, és lehet, hogy nem is teljesen pontosan, ha annak tömörnek kell lennie. Amit nem mondtam el ott, legalább leírom itt. Volt egy adatközlő, aki sok dalt tudott és szívesen énekelt nekem, amikor találkoztunk. István Királyként mutatkozott be nekem. Természetesen büszke voltam, hiszen ki találkozott már olyan népdalgyűjtővel, akinek maga István Király énekelt volna szlovák népdalokat?! Még ha nem is a történelmi Magyarország királyáról volt szó, hanem Király István bácsiról, nekem ő volt a mi gyönyörű népdalaink királya! Tizenöt ilyen királyom és hat ilyen királynőm volt. Sajnos akaratlanul közülük kettő (*Jánszki Mariša néni* és *Pavleňák Lajos*) a könyvben anno nem lett fényképes szöveggel bemutatva. Tehát összesen a pilisi dalok 21 jó ismerője 329

dalt, ill. azok variánsait énekelte el nekem. Igényes munka volt ez. Hivatásos katona voltam, Vácról jártam a magnetofonommal Pilisszentkeresztre, amikor szabadidőm volt, általában hétvégén. Egyszer az egyik adatközlőhöz, máskor a másikhoz, néha 5-6-an is összejöttünk egyszerre. Találkozá-saink azonban mindig vidámak voltak, állandóan énekeltünk. Ezután a hangfelvételtől leírtam a dalok pontos szövegeit. Az anyag zenei feldolgozására az ismert szakembert, **Bogányi Tibort** kértem fel. Így született meg a budapesti Tankönyvkiadóban az a könyv, melyre én úgy tekintek, mint betűkkel és kottákkal bevetett kis kertemre. És nicsak, ez a kertecske Galda Leventének és a Pilisi Triónak, ill. A Pilis Néptáncgyűttes Szlovák Énekkarának, valamint a Pilisszentkeresztért Kulturális Egyesület tagjainak, továbbá a koncert valamennyi közreműködőjének köszönhetően gazdag termést hozott, gyönyörű dalok virágzanak benne színpom-pásan. Kár, hogy 19 értékes adatközlőm már nem láthatta saját szemével ezt a pompát...

Hála az Égnek, ketten közülük még közöttünk vannak és jó egészségnak örvende-

nek: Majnics Jozsko és Glück Rudo. Bár-csak a többiek is tudhatnának róla, amit mi itt a saját szemünkkel láthattunk és megtapasztalhattunk ezen az estén, hogy a közös munkánk nem volt hiábavaló, és a „Zahučali hory“ kötet méltó helyre került s igazán jó kezekben van!!!

Gyönyörű dalaink tovább élnek, és – ahogy elnéz(t)em a hálás közönséget – örömet okoznak az embereknek mind a mai napig.

Őszinte hála és elismerés illeti azokat, akik oly' csodálatosan énekeltek e kötetből, és köszönet jár azoknak is, akik az Ő éneklésüket elragadtatva, tisztelettel adózva és hálával hallgatták. A meglepetés a végére maradt. Király Katalin bejelentette: „*A többszólamú Pilisi Himnusz is Gregor Papuček ültette át szlovák anyanyelvünkre; énekeljük el együtt!*“ A teremben mindannyian felálltak és énekelni kezdtek. Méltó befejezése volt ez a kiváló műsornak. Egyszeriben büszke lettem szülőfalumra; végérvényesen tudatosodott bennem, hogy valóban a PILISI SZLOVÁKOK KÖZPONTJÁBAN vagyok.

Gregor Papuček

Itt a csipkebogyó szüretének ideje!

A csipkebogyó értékes vitaminforrás, a narancsnál például 20-szor több C-vitamint tartalmaz. A csipkebogyó az első őszi fagyok idején érik be. A csipkebogyó sokféleképpen felhasználható: a belső tüskés magoktól megtisztítva és szárítva gyógytea, bor, szörp, dzsem, lekvár készítésére használják. A csipkebogyóból hideg eljárással készített italok nagyon sok C-vitamint tartalmaznak, ezért a napi fogyasztásával növelik a szervezet ellenálló képességét. A csipkebogyó 60°C alatt őrzi meg C-vitamintartalmát. A népi gyógyászat a csipkebogyó magjának teáját vese- és hólyagproblémákra, reumatikus panaszokra és köszvényre is ajánlja. A középkori orvoslás a csipkebogyót máj- és tüdőbetegségekre, valamint hasmenés ellen is alkalmazta. Német kutatók vizsgálatai szerint a csipkebogyóhús fogyasztása hatékony az ízületi gyulladásokkal szemben, csökkenti a fájdalmat, és segíti az ízületi gyulladásban szenvedők mozgását.

A csipkebogyó tea készítéséhez 5-6 darab csipkebogyót vágjunk fel, de elég lehet az is, ha csak belevágunk több helyen. Ezután 2dl vízben áztassuk egy-két napig. A kiázott magvakat és egyéb darabos részeket leszűrve hidegen fogyaszthatjuk. A begyűjtött csipkebogyó cserépkályha tetejére téve kiszárad, de sűrű szövéssű hálóból készült kis kosárban a radiátor fölé akasztva is kiválóan szárítható hűvös novemberi napokon. Száríthatjuk 50 fokos sütőben

légkeveréssel, résnyire nyitva hagyott sütőajtóval. A már kész, teljesen megszáradt csipkebogyót kössük vászontasakba és fénytől, nedvességtől védett helyre lógassuk föl. Ügyeljünk a molyokra is. Ellenük a bogyók közé/mellé rakott vagy lógatott levendulával, babérlevéllel védekezhetünk.

A csipkebogyóvaló kinyerése nagyon időigényes folyamat a magvak körülményes eltávolítása miatt. A kinyert csipkebogyóvalóból viszont nagyon finom lekvárt készíthetünk. A kimagozott csipkebogyóhúst áztassuk vízben 3-4 napig, majd a megpuhult csipkebogyót passzírozzuk át szitán. Az így nyert masszát főzzük össze harmadrész cukorral, de ne hagyjuk felforrni. Még forrás előtt vegyük le a tűzről, majd folyamatos kevergetés mellett töltsük üvegekbe és hagyjuk kihűlni. A csipkebogyólekvár pikáns ízénél fogva nemcsak sütemények, fánk, kenyér vagy kalács alkalmas ízesítője, hanem különböző mártások alapanyaga vadhúsok mellé.

Csipkebogyómártás készíthető néhány kanállekvár, egy evőkanál mustár, fél citrom leve és három-négy evőkanál bor elegyítésével.

A csipkebogyóbor nagyon sok C-vitamint tartalmaz, ezért a napi fogyasztásával a szervezet ellenálló képességét növeli, az aszú borra emlékeztető zamata miatt nagyon közkedvelt ital.

Alkalmas még saláták, gyümölcssaláták ízesítésére, húsok pácolásához, elkészít-

téséhez is, de a csemege csipkebogyóbort likőr és bőlék készítésére is felhasználhatjuk.

Nagyon magas C-vitamin tartalma miatt, már napi 1-3 dl rendszeres fogyasztásával, a téli hónapokban megfázás, köhögés elleni gyógyszer.

Hozzávalók: 2 kg csipkebogyó, 2 kg cukor, 5 l víz.

Elkészítés: A csipkebogyót akkor szedjük le, ha a dér már megcsípte. Szinte minden vadrózsza bogyója gyűjthető. A nemesített rózsáké erre a célra nem alkalmasak. A vizet felforraljuk és feloldjuk benne a cukrot, ha langyosra hűlt, a csipkebogyóra öntjük, az üveget tüllel lefedjük.

Szobahőmérsékleten tartva az erjedéshoz 3-12 hét alatt lezajlik. (Azért ilyen tág az idő, mert nem mindegy, hol áll). Ekkor leszűrjük, üvegekbe rakjuk és ledugaszolva a végleges helyére állítjuk. Az így készített bor vitaminpótló, enyhe gyulladáscsökkentő, és vesekőoldó, enyhén vizelethajtó és gyulladás gátló hatású. Ezt a tulajdonságát főzetében vagy speciális vese- és húgykőoldó teakeverékekben is felhasználják. Aki kedvet kapott a gyűjtéshez, annak sok sikert kívánok!

Felnőtt csapat őszi (2012/2013) eredményei

1.	2012.08.26.	17:00	PILE SC – Vácszentlászló SE	5 – 1
2.	2012.09.02.	16:30	Tinnye KFC – PILE SC	2 – 1
3.	2012.09.09.	16:30	PILE SC – Pilisszentlászló SE	1 – 2
4.	2012.09.16.	16:00	Tahitótfalu SE – PILE SC	2 – 3
5.	2012.09.23.	16:00	PILE SC – Veregyház II.	3 – 2
6.	2012.09.30.	16:00	Fóti SE – PILE SC	7 – 2
7.	2012.10.07.	15:00	PILE SC – Gödöllői SK II.	1 – 3
8.	2012.10.14.	15:00	Sóskút KSK – PILE SC	3 – 0
9.	2012.10.21.	14:30	PILE SC – Szentendre VSE	1 – 1
10.	2012.10.28.		Szabadnapos	–
11.	2012.11.04.	13:30	Szödi BLSE – PILE SC	1 – 1
12.	2012.11.11.	13:30	PILE SC – Órbottyán KSE	1 – 1
13.	2012.11.18.	13:00	Kisalag SC – PILE SC	2 – 3

Őszi helyezések: 10. PILE SC 12 m. 3 gy. 3 d. 6 v. 21:28 12 pont

Öregfiúk csapat őszi (2012/2013) eredményei

1.	2012.09.10.	19:00	Ürömi SC – PILE SC	1 – 4
2.	2012.09.13.	17:30	PILE SC – Budakalászi MSE	3 – 3
3.	2012.09.17.	17:00	PILE SC – Pomáz-ICO SE	2 – 2
4.	2012.09.20.	17:00	PILE SC – Pilisvörösvár LSE	2 – 3
5.	2012.09.24.	17:00	Leányfalu SE – PILE SC	7 – 0
6.	2012.09.27.	17:00	PILE SC – Solymári SC	3 – 2
7.	2012.10.01.	16:30	Szigetszentmiklósi TK – PILE SC	2 – 0
8.	2012.10.08.	16:30	PILE SC – Piliscsaba SE	1 – 1
9.	2012.10.15.	16:00	Szigetgyöngye SE – PILE SC	1 – 0
10.	2012.10.22.	16:00	PILE SC – Pilisszentiván SE	0 – 1
11.	2012.10.29.	15:00	Pilisszántó SE – PILE SC	1 – 0
12.	2012.11.05.	15:00	PILE SC – Viságrád SE	0 – 2
13.	2012.11.12.	15:00	Nagykovácsi SE – PILE SC	5 – 0
14.	2012.11.19.	14:30	PILE SC – Szentendre VSE	2 – 5

KOMPOSZTÁLJUNK

A házi komposztálás egyik leghatékonyabb módja annak, hogy személyesen is tegyünk valamit a környezetünkért.

Miért éri meg, hogy komposztáljunk: ritkábban kell majd a szemetet üríteni, nem kell avarégetéssel foglalkoznia, olcsó és környezetbarát tápanyagforráshoz juttathatjuk növényeinket. A komposzt a növények növekedését és a gyümölcsképzést tekintve a legelőnyösebb tápanyag.

A komposztálás a lebomlás természetes folyamatának és a szerves anyagok újrahasznosításának ötvöze, amely során humuszban gazdag, feldúsított földet kapunk. A giliszták és más apró élőlények, baktériumok dolgozzák fel a hulladékokat tartalmas tápanyaggá.

A komposztáló helyeket félárnyékos helyen, lakóház közelébe érdemes létrehozni ideális feltétellel a folyóvíz- és villanyáram csatlakoztatásra. A jól kezelt komposztanak a szaga az erdei talajéhoz hasonló, vagyis kellemetlen bűztől nem kell tartanunk.

A komposzt belsejének levegősnek kell lennie, így a bomló anyagok az oxigén jelenlétében nem bűdösödnek meg. Fontos, hogy a komposzthalom elég nagyméretű legyen. A lebomlási folyamat megindulásához ugyanis el kell érniük egy kritikus tömeget. Ez nagyjából 1x1x1 méteres halmot jelent, amelyben a nyomás és oxigénviszonyok már épp megfelelőek. A komposztáláshoz természetesen szükségünk van egy megfe-

lő komposztárolóra is. Ez egy nagyobb tartály, amelyet házilag is elkészíthetünk. A házilag elkészíthető komposztároló megépítéséhez maroknyi szög vagy facsavar, és két szétszedett raklap faanyaga is tökéletesen megfelel.

A komposzt alatti területet 20 cm mélységben ássuk fel. Helyezzük közvetlen fölé ágakat, gallyakat, ezek biztosítják, hogy alulról jusson be levegő és a kis élőlények. Minden szerves hulladék, ami a házból és a kertből kikerül, nincs benne vegyszer vagy műanyag, komposztálásra felhasználható. Ilyen komposztálandó hulladékok: vágott fű, lomb és gallyhulladék, az összes zöldszéghulladék, sövények, bokrok nyírásából származó nyesedékek, gyomnövények, zöldségtisztítás hulladéka, ételmaradékok (zsírok, olajok, szósok stb.), kávézacc, gyümölcshéjak, tojáshéj, fahamu, papírhulladékok, stb. Tévhit, hogy a diófa, az ecetfa lombja, a fenyőtű, a toboz, a felmagzott gyomnövények, a tarackbúza szára, a fertőzött növényi részek (például monília ágak, termések), az állati eredetű hulladékok (például ételmaradék) alkalmazhatatlanságáról. A felsorolt anyagok természetes képződmények, ezért természetes folyamatok között lebomlanak. A banánhéj, narancshéj viszont tényleg nehezen bomlik: a legtöbb déligyümölcsöt gombaölő szerbe mártják!

Rétegezési arányok: felváltva helyezünk el kb. 15 cm vastagságú rétegeket a

zöld és barna hozzávalókból. Fent kell tartani egy működő egyensúlyt két elem, a szén és nitrogén között. Az új komposztot mindig lazán készítsük el. Alul nagyobb méretű ágak, gallyak (barna hulladék), rajtuk levelek, a leveleken fűnyesedék (zöld hulladék). Majd megint barna hulladék, levelek, és így tovább időnként lapátoljunk rá kerti földet. Érdemes átnedvesíteni, ha száraz a halom. Ősszel fedjük be komposzthalmot avarral.

Ha nagyon lelkesek vagyunk és minden héten átforgatja a készülő komposztot, akkor az három hónap alatt elkészül. Ha sosem forgatjuk át a komposztot, akkor kb. fél-egy év alatt bomlanak el az összetevői (a diófa levelével 2 év alatt bomlik le). Ha sokat komposztálunk, érdemes két külön komposzt-sílot használnunk, hogy amíg az egyikben érlelünk, addig a másikkal folyamatosan hordhatjuk a házi és a kerti hulladékot.

A komposztot védeni kell a túlzott napfénytől, amely túlságosan kiszáradhatja. A félárnyékos elhelyezés, illetve bizonyos egynyári növények (például takarmánytök) komposztdombra futtatása esztétikus és hatékony megoldás erre a kérdésre.

Az elkészült komposztot arról ismerjük fel, hogy nincs kellemetlen szaga, egynemű, földszerű, kézben könnyen morzsolható anyag. A kész komposztot a kerti ágyások földjébe keverhetjük, de egyszerűen szét is teríthetjük 1-2 cm vastagon a talaj felszínén. Ősszel a termő- és díszfák töve köré, facsoportok, bokrok alá, a veteményes felszínére juttatjuk. Megfelelő vastagságban talajtakaróként is funkcionál

Dolnozemszký pohár - győzelemmel

Idén először vehettünk részt 2012. november 2-4-ig a MASZFISZ (Magyarországi Szlovák Fiatalok Szövetsége) által megrendezésre kerülő Dolnozemszký pohár (Alföldi kupa) foci tornán. A rendezvény lényege, hogy összehozza a szlovák fiatalokat és szép emlékeket adjon nekik.

Pénteken 10 órakor indultunk Békéscsabára, ahol a Dolnozemszký pohár megrendezésre került. Délután 4 órakor érkeztünk. Gyönyörű hely Békéscsaba, csak hiányoltuk a pilisi hegyeket. Szokatlan volt számunkra, hogy megszűre lehetett ellátni, és persze az is, hogy a város lakóinak nagy része biciklivel jár. 5 órakor átvettük a szállást a kollégiumban, majd beregisztráltuk magunkat a rendezvényre. Este 9 óráig szabad foglalkozás volt. 9 órakor viszszaemeltünk a szállásra, az ebédlőben megvacsoráztunk, miközben elmondták a másnapi foci sorsolását és programját. Este sétáltunk a békéscsabai éjszakában. Másnap korán keltünk. A foci reggel 7 órakor kezdődött. Délután 3 órakor játszottuk az utolsó meccsünket, természetesen a döntőt, amelyet megnyertünk, idegfejtő izgalmak közepette, hetesekkel. A foci után részt vettünk a MASZFISZ közgyűlésén, ahol megválasztották az elnököt, Kiszely Andrást, illetve a 3 alelnököt, és elfogadtuk a MASZFISZ alapszabályát. Este szlovák bálon vettünk részt, ahol finom vacsorát kaptunk, és nagyot táncoltunk a helyi szlovák lányokkal. Vasárnap korán reggel indultunk haza. Összességében nagyon jól éreztük magunkat. Szeretnénk megköszönni a MASZFISZ-nak és a Pilisszentkereszti Szlovák Önkormányzatnak, hogy támogattak bennünket.

Mikusik Bálint
Gratulálunk fiúknak!

Szakosztályhírek!

A PILE SC Taekwon-do szakosztálya október 20-án versenyen vett részt az üllői sportcsarnokban. A versenyen 5 ország közel 300 versenyzője indult. (Ukrajna, Ausztria, Szlovákia, Románia). Az eseményen 4 versenyzőnk indult: Ánik Dóra, Pénzelik Sebastián, Hrncsár Tamás és Bokodi Norbert. A csapatunk kimondottan jól szerepelt, mivel Ánik Dóra formagyakorlatban ezüstérmet szerzett, míg a 3 fiú, akik életük első versenyén szerepeltek gyerek kategóriában, nagyon szépen helytálltak. Bokodi Norbert mind formagyakorlat, mind küzdelemben 2-2 győzelmet szerzett. A következő verseny november 17-én lesz Monoron.

Röviden szakosztályunkról: Jelenleg 17 tagja van, mondhatni egy igazán dinamikusan fejlődő gyerek szakosztály vagyunk. Ha valaki úgy érzi, hogy kipróbálna ezt a szép fegyelmet és önuralmat tanító sportot és elmúlt már 6 éves (felső határ nincs) azt szívesen várom kedden negyed 7 től és szombaton 9 órától a Közösségi Házban.

(forrás: Glück Géza PILE SC TKD edző)

Beszédnevelés otthon – természetesen

Gyermekek nevelni komoly dolog. Lehet tudatos, ám ez sokszor mégis tudattalan dinamikák által mozgatott folyamat, hiszen mi, mint „példaadó, hiteles felnőttek” összes megnyilvánulásunkkal, tetteinkkel egyfajta mintát közvetítünk. Minden egyes szülő felelős azért, hogy fiallánya hogyan fejlődik, miként nő fel, mivé válik. E nevelés számos részterülete közül a beszédnevelés, beszédfejlesztés jelentőségére hívnám most fel a figyelmet.

Az anyukák, apukák, nagyszülők, és más családtagok, a szomszédok, barátok az első perctől élénken figyelik egy-egy kisgyermek beszédbeli, kommunikációs megnyilvánulásait. Az újszülött sírását, tagolatlan hangadásait a gögicselés, a hang próbálgatása követi, aminek mennyiségét erősen befolyásolja a környezet érdeklődése, visszajelzése (odaforduló mosoly, beszéd...), kedvessége-öröme.

A 3.-4. (vagy 5.) hónaptól kezdődő gagyogás jó játék a gyermek számára, hiszen általa minden hangot kipróbál, amit csak képezni képes. Idővel a környezet beszédében, a magyar nyelvben előforduló rögződnek (mint ahogy Illyés Gyula írta: „Mariska hazát választ”), s ettől kezdve a külső minta utánzása válik döntővé.

A gyermek 5-6 hónapos korától aktívan utánoz, s megjelenik a beszédmegértés is, a napi ritmusban előforduló helyzetekben már jól tájékozódik. 10 hónapos kora körül a hanghordozás, a hangsúly még elválaszthatatlan a szavak értelmétől, majd csak kb. 1 éves korára érti meg a felszólításokat a körülményektől függetlenül (attól hogy ki/hol/hogyan mondja), pusztán a szó jelentése alapján.

Az első szavak is általában 1 éves kor (+/- 3 hónap) körül jelennek meg, s kezdetben sokan a szavak első szótagját mondják. („ma”- maci). Gyakran megfigyelhető, hogy a beszédfejlődés az értelem fejlődésével nem mindig van azonos szinten („mindent ért, kiválóan megérteti magát szavak nélkül is”), ám tapasztalataim szerint a beszéd mozgás fejlődésével már jóval erősebben összefügg!

A nagy fordulatot 2-2,5 éves korra teszik a szakemberek, amikor is ugrásszerűen felgyorsul a beszéd fejlődése, a gyermek szó-kincse öt-tízszeresére nő! Akadnak azonban olyan gyermekek is, akiknél ez a 3. évben következik be.

A gyermekek beszédfejlődése nagyon eltérhet egymástól. A fenti leírás is csak iránymutató! A kislányok és kisfiúk beszédfejlődése, az idegrendszer érése miatt sem egyforma, de még e nemek szerinti differenciálás sem törvényszerű!

Egy biztos: ha egy kislány egy éves kora körül, egy kisfiú másfél éves kora körül nem kezd el szavakat mondani, akkor fokozottan oda kell figyelni a beszédének fejlődésére, s ha 2-2,5 éves korában nem kapcsol össze szavakat, már célzottan kell a beszédvel foglalkozni, amit a logopédiai tanácsadás mellett a szülő is megtehet.

Amennyiben a gyermek 3 évesen még

mindig nem beszél, feltétlenül szakemberhez, logopédushoz kell fordulni!

Vannak, akik azt tanácsolják a szülőknek, hogy ha a gyermek a kívánságait beszéd helyett csak mozdulatokkal, gesztusokkal, hangokkal, szótöredékekkel akarja (tudja) megértetni, tegyenek úgy, mintha nem értenék!

Ez, az esetek többségében viszont nem túl jó megoldás, mert leszűkíti a gyermek, egyébként gazdag kommunikációs lehetőségeinek számát, türelmetlenné téve őt, hogy aztán idővel az esetleges következményként kialakuló magatartási problémákkal (akaratosság, hisztis, dac, agresszió vagy épp visszahúzóds) találjuk szembe magunkat...

Mi az, amit konkrétan, nagyon tudatosan, következetesen tehetünk, ill. tennünk kell, vagy épp ne tegyünk annak érdekében, hogy gyermekünk beszéde jól fejlődjön, s ez által majd könnyebben tanuljon meg olvasni, helyesen írni?

■ A dajkanyelv, azaz a gyermekhez való gügyögés, „selypegés” mellőzése. Vannak, akikből a fokozott érzelmi töltés, a szeretet miatt ez szinte magától jön ki, ám figyeljük magunkat, s ne ragadjunk meg e stílusnál, mert ez nem a közvetítendő és követendő beszédminta! Lehet, hogy szülei számára édes-aranyos, mikor majd így beszél a gyermek, de 5-6-7 éves korában már nem lesz az...

■ Amikor kisbabánkhoz beszélünk, forduljunk felé, nézzünk rá, lássa a szánkat, s ne hadarva, gyorsan mondjuk neki mondanókat! Rengeteget segít a babáknak hangot formáló ajkunk formája abban, hogy hamar, pontosan ismétlje, mondja, amit szeretnénk!

■ Igyekezzünk mi magunk is tisztán, értehetően, helyes hangképzéssel, optimális hangerővel beszélni! (Ez utóbbi nemcsak a pusztán a hallás miatt, de a zöngés-zöngétlen hangok megkülönböztetése miatt is fontos! Túl halkán, erőteljesen ejtve a z-hang is csak sz-nek hangzik (a zs s-nek, a g k-nak...), s ha a beszédtanulás kezdetén ilyen a mi mintánk, nemigen várható, hogy gyermekünk másképp ejti majd!)

■ Kerülendő az állandó, indokolatlan kicsinyítés is. („Megesszük még ezt a kis almácskát!”, „Felépítjük a tornyocskát.”, „Felveszszük a cipőcskét.”)

■ Ne beszéljünk egyes szám 3. személyben a gyermekhez szólva a gyermekről, tehát a „Mit csinál a baba?” helyett: „Mit csinálsz?”, „Pistike felemeli a kezét/kinyitja a száját...” helyett: „Emeld fel a kezéd/nyisd ki a szád!”

A helytelen forma megzavarhatja, késleltetheti a gyermek én-tudatának kialakulását. Ugyanígy magunkról se beszéljünk így:

„Anyá most kimegy és hoz a babának egy kis...” „Most kimegyek, és hozok neked egy kis...” – a helyes forma.

■ Legyünk türelmesek, ne sietessük a gyermek beszédét! (Ha 3 éves kora előtt tapasztalunk nála szókezdő szótag-hangismétlést, nem kell megijednünk, ez még bőven az ún. élettani dadogás tünete (amennyiben persze nincs vagy nem volt a családban súlyos dadogó, ill. nem történt semmi trauma a gyermek életében). A nyugalom, légzés, a sok ének, mondóka az, ami segít ilyenkor.

■ Ha a gyermekhez csecsemőkortól kezdve igényesen beszélünk, s következetesen használjuk a „Kérem!”, „Köszönöm!”, „Tessék”, „Légy szíves”... kifejezéseket, később nem lesz szükség arra, hogy külön tanítsuk ezekre!

■ A különböző köszönésformák is legyenek napjaink természetes velejárói! Ha találkozunk az utcán valakivel, ha belépünk valahová, ha távozzunk, megtiszteljük a többiekkel azzal, hogy köszönünk, hiszen nekünk is jó, ha észrevesznek, köszönnek, vagy fogadják köszönésünket! (Én az óvodai logopédiai foglalkozásokat is sokszor így kezdem, pontosabban kénytelen vagyok ezzel a „leckével” kezdeni. Nem elég, ha lazán beszélnek a terembe, az ajtót tárva nyitva hagyva némán, vagy épp nagy dumával egy téma közepébe vágva. Az ajtót becsukja, köszön nekem, az esetlegesen már ott lévő óvodás-társaknak, akik ugyanígy visszaköszönnek, s csak ezután „dolgozunk”!)

Nagyon fontos, hogy beszédünk nyelvtanilag is helyes legyen!

A leggyakoribb ilyen jellegű hibák:

■ Két névelőnk: „az” és „a” helytelen használata. Ne így mondjuk: „Megjött az apa!”, „Csukd be a ajtót!”, „Megyünk a oviba.”, hanem a „Megjött az apa!”, „Csukd be az ajtót!”, „Megyünk az oviba.” a helyes!

Jobb, ha természetesen jól használja majd, s nem az iskola 2.-3. osztályában kell idegen, rideg szabályként megtanulnia! („...magánhangzóval kezdődő szó előtt az, mássalhangzóval kezdődő előtt az a határozott névelőt használjuk.”)

■ A „nákozás” (mondanak, hoznak, rajzolnak) szerencsére már kiveszőben van, legalább is, amerre én tanítok már csak elvétve, nagyon ritkán hallok ilyet. Ha mégis bebecsúszik a nyelvtanulás kezdetén, a helyes forma – általunk történő – ismétlésével javítsuk, figyelmeztessük gyermekünket!

■ Gyakori a „hol?” és „hová?” kérdésekre felelő szavak ragjainak (-ban, -ben; -ba, -be) zavar. (Gyakorolhatjuk így is: Hová tettem a kockát? A dobozba! Akkor hol van most a kocka? A dobozban!) Ez egyébként ismét az iskola 2.-3. osztályában kerül elő majd a nyelvtani tananyagban...

■ A „suk-sükölés” sem fordul elő már túl sokszor („Majd meglássuk...”), többnyire mindenki a helyes formát („Majd meglátjuk...”) használja.

A fentiek fényében nagyon fontos tehát, hogy

jó beszédpéldát mutassunk ahhoz, hogy gyermekeink is szép ejtéssel, helyesen fejezhessék ki gondolataikat, s hogy az iskolaévek alatt a fent említett hibák ne okozzanak külön nehézséget, ne igényeljen külön energiát a nyelvtan helyes forma megtanulása!

A gyermekhez szépen, érthetően, tisztán, ne gyorsan beszéljünk; mondókázás, éneklés, napi mesélés hassa át a vele töltött napjainkat, hiszen mindez azon kívül, hogy felejthetetlen és visszahozhatatlan pillanatokot szerez és kikapcsolódást jelent, rendkívüli módon fejleszti a gyermek ritmusérzékét, aktív (beszélt) és passzív (megértett) szókincsét is.

A mesehallgatás ilyen élő módja messzemenne felülmúlja a tévében nézett mesék „hatását”.

Mese, mese, nem mindegy? Kérdezik sokan. Igen, tudjuk, hogy ha a gyerek a tévé előtt ül (és mesét néz), tudjuk, hogy most akkor van egy kis szabad időnk, melyet házi munkára, számítógépezésre, saját magunkra fordíthatunk..., de vajon azt is tudjuk, valójában mi az, amit néz az a gyerek?

A mese címe lehet ismerős, de vajon mi-féle feldolgozás? Hogyan éli meg a gyermek a látottakat? Mikor, hogyan lesz módja az élmények vagy feszültségek levezetésére?

Lehet, hogy épp játékból, egy-egy fura rajzból, vagy az álmából felriadó gyermek utalásából tudjuk meg, kik, mik szerepeltek abban a mesében...

Nem kellene kiengednünk a média által közvetített információk (mesék, filmek, reklámok...) feletti kontrollt a kezünk közül!

Játsszunk minél többet együtt, beszéljünk, meséljünk mi is magunkról, gyűjtünk tapasztalatokat az erdőn-mezőn, járjunk könyvtárba, bábszínházba, vagy akár rendezhetünk magunk készítette bábokkal színházadást mi is! (Ez jó alkalom a különböző szerepekbe való belebújásba, többféle kommunikációs stílus kipróbálására...)

S egy „helyi specialitás”, falunk kultúrájának része a szlovák nyelv! Ne hagyjuk elveszni! Én bizony megkérném a nagyit, dédit, hogy csak ezen a nyelven szóljon a gyermekemhez! Legfeljebb majd csak vele beszél így, de persze ha a szülők is továbbviszik, fennmaradhat!

Nem igaz, hogy haszontalan, mert mint szláv nyelv, igen könnyen érthető, megtanulható általa a horvát, a szerb, a lengyel, az orosz...

Hogy úgylis kihal a hétköznapi használata? Ha veszni hagyjuk, biztosan! (20 évvel ezelőtt Nagytarcsán is dolgoztam. Akkoriban még teljesen természetes volt a szlovák szó az utcán, ám 10 évvel később már sosem hallottam. Nem volt már, ki beszélje.)

Könyvtárunkban vannak szlovák mondókás-mesés könyvek, regények, és az internet, a tévé szlovák adásai is nagy segítséget nyújthatnak saját magunk továbbképzésében...

Ne feledjük, gyermekünk a legnagyobb kincsünk, mely annál fényesebben ragyog, minél jobban, többet törődünk vele, minél inkább csiszoljuk!

Linkes Lilla,
logopédus

Adventi kézműves vásár

**2012. december 09-én,
vasárnap 9-13 óráig**

✱ kerámiák ✱ mézeskalács ✱

✱ cukrásztermékek ✱

✱ fajtékok ✱ koszorúk ✱ méz ✱

✱ forralt bor ✱

✱ sült gesztenye ✱

Ölbey Irén 1902 karácsony harmadnapján született Dögén. A tizennégy gyermekes jegyzőcsaládban ő a harmadik, a tornyosuló akadályokat legyőző mesehős. Ne-ki azonban el kell temetni nagyra törő álmait. Állami tanítónőként Napkorra kerül. Napkor után – egészsége érdekében – Pilisszentkereszt a következő életállomás. Itt virágzik ki köl-tészete – és szerelme. „Nézd itt lenne jó élni, ebben / a széttáruult völgyben, ahol / sárgarigó és csíz dalol, / s a szálló szélben illat lebben...” – írja a Völgy-ben. Szerelmét azonban kora fagy hervasztja: „Bennem vágy és a szerelem zengett / s még kinéztem, hogy integessek, / de elsuhan a kedvező / perc, mint az aranyló mező / fölött az azúrszárnyú lepke...” (Látni még egyszer)

Eltemeti szerelmét is (mint kortársa, a nagy magányú Juhász Gyula): „Fájó a földi szerelem, / égi szerelem kell nekem. / Akit szerettem, el-hagyott, / szeresetek ti csillagok...” – hangzik az Esti dal nyitánya. Ölbey Irén életszerelme égi lírába csordul. Életművében ez a fő szölam, a természet mellett, ám korántsem vérszegé-nyek istenes és Mária-versei. Ha Advent, lángruhában száll az angyal / s lila sugárral gyúl a hajnal.” Ha karácsony: „A bársony éj-szakában / angyali kar zengett fel, / hirdették lágyan, lágyan, / hogy Isten Ó és ember.” És hirdetik a betlehemesek: „Jöttek fehér, csúcsos süveggel / s hozták a szép Betlehemet...”

Érzékelni is akarjuk az Ölbey-verseket, nemcsak fölfogni? Akkor közelítsünk hozzá-juk az öt érzékszervünkkel. A Szeptemberi láz, a Krisztus, az Ezüst dob, az Itt kell maradnod, A szépség kertje költője itt lehetne köztünk, arccal szemközt, ha keresnénk. S azt monda-ná: Szeresetek. Ölbey Irén lírájában keveset kacagott, sokat zokogott a lélek. Versei súlyo-sak, gonddal faragottak-csiszoltak, épp ezért lebegni látszanak, mint gót katedrálisok ívbe simuló kövei. Szomj, feszültség, láz és lángolás kényszerül zárt „drágakő – / fényű” szonettek-be, pl.: „Itt élek a Nyírség szürke porában, / de aranyba s azúrba mártom szárnyam, / bennem hétszínű csoda-szivárvány van.” Hitvalló sorai az Örök csúcsok-ból Isten háta mögötti elha-gyatottságban fogantak, midőn lefelé ballagott már. Ahogyan átváltoznak, átszellemülnek a földi dolgok, s égivé válnak, az maga a csoda. A szép szavú énekes azt sugallja: legyünk szé-pek, legyünk tiszták, arcban, lélekben. –

Forrás: <http://www.szon.hu/hirek/Szabolcs-Szatmar-Bereg/cikk/aranyba-s-azurba-martom-szarnyam/>

A VÁRAKOZÁS ZSOLTÁRA

*Sudár Annamária és a Misztrál együttes
adventi műsora*

*2012. december. 02-án 18¹⁵-kor
a Pilisszentkereszt templomban*

Belépődíj nincs!

Adományokat karitatív célra fordítjuk

*Támogatók:
Közösségi Ház
Szent Kereszt Plébánia*

Pilisszentkereszt HÍRFORRÁS

Pilisszentkereszt Község
Önkormányzatának hírlevele

MEGJELENIK KÉTHAVI RENDSZERESSÉGGEL,
ÁLTALÁBAN A HÓNAP VÉGÉN, 850 PÉLDÁNYBAN
ÉS PILISSZENTKERESZT ÖSSZES LAKÓJÁHOZ ELJUT

Alapító: Pilisszentkereszt Község Önkormányzata
2098 Pilisszentkereszt, Fő út 12.
Tel.: 26/547-500
E-mail: mlynky@t-online.hu

Kiadó: Pilisi Klastrom Nonprofit Kft.
e-mail: pilisiklastromkft@gmail.com

Szerkeszti: A szerkesztőbizottság
Felelős szerkesztő: Berényi Ildikó
Nyomda: Europrinting Kft.
Az újság színesben is olvasható a www.pilisszentkereszt.hu
és a www.pilisi-klastrom.hu honlapokon.
ISSN 2060-5110 (Nyomtatott) HU ISSN 2060-5129 (Online)

A hirdetési tarifák 2012-ben:

Apróhirdetés 20 szóig: 500 Ft, 1/16 oldal: 750 Ft, 1/8 oldal: 1400 Ft, 1/4 oldal: 2800 Ft, 1/2 oldal: 5600 Ft,
1/1 oldal: 11 000 Ft. Hirdetéseiket minden hónap 23-ig (lapzártáig) küldhetik a kozosseghaz.pszk@gmail.com címre